

DRAUGAS

PERIODICALS
January 10,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 10, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/09/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 6
Kaina 50 c.

Seimo rinkimų kampanijos pažeidimas — partijų skolos

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Vilniaus apskrities mokesčių inspekcija, patikrinusi partijų Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitas, šiuo metu pažeidimų nerado. Dažniausiai pasitaikantys pažeidimai — partijų skolos neužpildyti aukotojų lapai bei atsiskaitymas už suteiktas paslaugas grynaisiais pinigais.

Daugiausiai už Seimo politinės rinkimų kampanijos metu suteiktas paslaugas liko skolinga Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partija. Jos visa skola sudaro šiek tiek daugiau kaip pusę milijono litų.

Liberalų sąjunga liko skolinga 414,500 litų. Nuosaukių konservatorių sąjunga — 217,000 litų. Lietuvos valstiečių partija — 122,300 litų. Lietuvos centro sąjunga — šiek tiek daugiau kaip 100,000 litų. Dalį šių skolų partijos jau atlygino, tačiau Mokesčių inspekcijos patikrinimo rezultatai remiasi duomenimis, kurie buvo partijų galutinės rinkimų kampanijos finansavimo ataskaitose.

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) praėjusių metų rugpjūčio mėnesį patvirtino politinės kampanijos finansavimo atmintinę, kurioje nustatė, jog „politinės kampanijos metu neleidžiama priimti finansinių įsipareigojimų, kurių įvykdymui iki uždarant specialią rinkimų sąskaitą nėra galimybės“. Kitaip tariant, politinės partijos po rinkimų negali likti skolingos už suteiktas paslaugas.

VRK pirmininko Zenono Vaigausko nuomone, vertėtų pagalvoti apie galimybę Politinių kampanijų finansavimo įstatyme įtvirtinti nuostatą, jog

visos iki rinkimų rezultatų paskelbimo neapmokėtos partijų skolos automatiškai tampa aukomis. Tokiu atveju, pasak VRK pirmininko, paslaugų teikėjai, nenorėdami tapti priverstiniais aukotojais, siektų gauti atlyginimą anksčiau.

Partijos, atsišildydamos už suteiktas paslaugas, po rinkimų jau neprivalo pateikti aukotojų lapų. Tai, pasak VRK pirmininko, gali sukelti abejonių partijų rinkimų kampanijos finansavimo skaidrumui, o partijoms tapus valdančiosiomis, gali kilti abejonių, ar šios skolos nebus padengtos pažeidžiant įstatymus.

Vilniaus apskrities mokesčių inspekcija nustatė, jog politinės kampanijos finansavimo pažeidimų padarė valdančiosios Lietuvos liberalų sąjunga ir Naujoji sąjunga (socialistai) bei opozicijoje esančios Lietuvos socialdemokratų partija bei Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Pažeidimų taip pat padarė Lietuvos centro sąjunga, Lietuvos valstiečių partija, Lietuvos krikščionių demokratų partija, Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga, „Jaunosios Lietuvos“, naujųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjunga, Lietuvos laisvės sąjunga, Lietuvos liaudies sąjunga „Už Teisingą Lietuvą“, Nuosaukių konservatorių sąjunga.

Parlamente savo atstovų neturi, bet nusizengė politinės kampanijos finansavimo taisyklėms Lietuvos nacionaldemokratų partija, partija „Socialdemokratija 2000“, Lietuvos socialistų partija, Lietuvos tautininkų sąjunga, Respublikonų partija bei Teisingumo partija.

Panevėžio teisėsaugininkai turi pasirūpinti savo įvaizdžiu

Panevėžys-Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Panevėžio teisėsaugos sistema dar neįėjo visuomenės pasitikėjimo, antradienį per susitikimą su teisėsaugos institucijų regionine koordinacine tarpžinybine darbo grupe, derinančia veiksmus prieš nusikalstamumą Panevėžio apskrityje ir miestuose, pareiškė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

* Vilniaus vyriausiasis policijos komisaras Erikas Kaliatius nesąmonėmis ir noru jį sukompromituoti pavadino žiniasklaidoje pasirodžiusią informaciją apie tariamas finansines machinacijas rinktinėje „Vytiš“ ir kitą įtarimų keliančią jo veiklą. „Kaip žmogus galiu drąsiai pasakyti, kad tai yra nesąmonės, kaip pareigūnas — dėl to turi būti atliekamas tyrimas“, sakė E. Antradienį „Respublika“ rašo, kad premjerui Rolandui Pakui buvo pateikta specialiųjų tarnybų pažyma, kompromituojanti vieną iš kandidatų į generalinio policijos komisaro postą, dabartinį sostinės policijos vadovą E. Kaliatius. Specialiųjų tarnybų pažymoje rašoma apie įtartinas finansines operacijas, kai E. Kaliatius vadovavo „viešosios policijos rinktinėi“ „Vytiš“. Įtariama, neva buvo švaistomos pareigūnų komandiruočių į Maskvą ir Sankt Peterburgą skirtos lėšos. (BNS)

Anot jo, ir be to silpnas teisėsaugos struktūrų įvaizdiui ypač kenkia tai, kad neišaiškinami stambūs nusikaltimai. A. Paulauskas pažymėjo, kad neišaiškinus nusikaltimų, nukreiptų prieš teisėsaugos pareigūnus, jie kartosis ir ateityje. A. Paulausko teigimu, nepasitikėjimą Panevėžio teisėsaugos institucijomis rodo ir tai, kad pernai mieste buvo pavogta apie 300 automobilių, tačiau tik nedidelė dalis automobilių savininkų kreipėsi pagalbos į policiją.

Seimo pirmininkas teigė, manas, kad Panevėžio teisėsaugos sistema turi „valytis“ pati — patys panevėžiečiai turi išaiškinti nesąžiningus bendradarbius. Jis taip pat pasiūlė parengti įstatymą, reglamentuojantį bendradarbiavimo tvarką tarp teisėsaugos struktūrų, tačiau pripažino, tai, kad teoriškai bendradarbiavimą labai sunku apibrėžti.

* Kaune po Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) rungtynių, kuriose Kauno „Žalgiris“ įveikė Talino „Kalev“ (Estija), įsiplieskus konfliktui, iš revolyvio buvo sužeistas jaunuolis. Pirminiais tyrimo duomenimis, gindamas savo sūnų, iš revolyvio 7 kartus šovė 45 metų Saulius Antanaitis. Sužeistas vaikiną savo operuotas, pavojus gyvybei negresia. S. Antanaitis su

Sausio 9 dieną Vilniaus rajone, Lavoriškės buvo atidaryta nauja mokykla. Į atidarymo iškilmes iš New Yorko atskrido Tautos fondo pirmininkas Jonas Valaitis (antras iš kairės). Fondas mokyklos statybai skyrė beveik 300,000 litų, 10,000 Kanados dolerių dovanoję Kanados skyrius, likusias išlaidas padengė Lietuvos valstybė. Ilgą laiką Lavoriškės veiki tik lenkiškas mokykla, prieš 2 metus įkurta besipiečianti lietuviška pradžios mokykla glaudėsi išnuomotoje patalpoje. Naujojoje lietuviškoje mokykloje be direktorės dirba 5 mokytojai, mokosi 42 mokiniai. Jų skaičius labai sparčiai auga, nes vis daugiau šeimų apsisprendžia savo vaikus leisti į lietuvišką mokyklą.

Vladimiro Gulevičiaus „Elta“ nuotr.

Prancūzija ir Lietuva plės kultūrinius ir ekonominius santykius

Paryžius, sausio 9 d. (BNS) — Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac susitikime su Paryžiuje viešintiu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi pareiškė neabejojant, kad Lietuva taps Europos Sąjungos nare ir, kaip buvo sutarta praėjusių metų pabaigoje įvykusiame ES viršūnių susitikime Nioje, Lietuva bus deramai atstovaujama Sąjungos struktūrose.

Susitikime buvo aptarti ES viršūnių susitikimo Nioje rezultatai, kurie padėjo pagrindus ES vidaus reformoms. Prezidentas V. Adamkus pažymėjo, kad Nioje buvo priimti Lietuvai palankūs sprendimai dėl institucijų reformos ir ES plėtros. Pasak Prancūzijos prezidento, Lietuva deriose daro sparčią pažangą, o integracijos sėkmė lems tai, ar bus tęsiamos vidaus reformos ir energetikos ūkio pertvarkymas.

Kalbėdamas apie NATO, J. Chirac pakartojo, kad Prancūzija remia Baltijos šalių narystę Šiaurės sąjungoje.

V. Adamkus teigiamai įvertino dvišalį Lietuvos ir Prancūzijos bendradarbiavimą gynybos srityje ir pakvietė Prancūzijos karių rengti pradžios savo sūnumis stebėjo varžybą. Po rungtynių automobilių lyje sėdintis tėvas pastebėjo, kad jo sūnus bėga nuo grupės jaunuolių. S. Antanaitis, išlipęs iš automobilio, po perspėjimo pradėjo šaudyti. Kaip teigia pats S. Antanaitis, jis stengėsi šaudyti į orą. Saugos struktūros padalinio vadovu dirbantis S. Antanaitis leidimą šaunuojamam ginklui turi nuo 1997 m. birželio. (BNS)

* Ankstų šeštadienio rytą Vilniuje du užpuolikai, išdaužę „Omniel“ būstinės langą, bandė pavogti mobiliojo ryšio telefonus. „Ekskomisarų biuro“ apsaugos darbuotojas prieš užpuolikus panaudojo tarnybinių ginklų, iššaudęs visą detuvę šovinių. Plėšikai emė bėgti, perlipo apsauginę tvorą. Apie 100 metrų nuo pastato buvo rastas nušautas vienas išibrovėlis. Spėjama, kad antanas plėšikas taip pat buvo sužeistas, nes netoliese rasta sukrūvinta kaukė. (BNS)

paskatins šį rudenį į Lietuvą žadantys atvykti Prancūzijos stambaus ir vidutinio verslo atstovai.

Dvių dienų vizito į Paryžių V. Adamkus atvyko pirmadienį dalyvauti lietuvių dailininko ir kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimo renginiuose. Šiuo metu Paryžiaus d'Orse muziejuje vykstantį Čiurlionio kūrinių parodą globoja Lietuvos ir Prancūzijos prezidentai.

J. Chirac pažymėjo, kad paroda susilaukė didelio pasisekimo ir susidomėjimo, o Čiurlionio pavadinti „didžioji Europos menininkė“.

Buęs ministras siekia aukštų pareigų Vilniaus savivaldybėje

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — Buęs Seimo narys ir sveikatos apsaugos ministras konservatorių Juozas Galdikas nori įsidarbinti Vilniaus miesto savivaldybėje, tačiau sositinės meras siūlo jam įsidarbinti sovietmečio skulptūrų parke.

Kaip pranešė „Lietuvos rytas“, J. Galdikas Vilniaus miesto vadovams iškėlė du reikšmingus prašymus: įsikurti Sveikatos ir socialinės apsaugos departamento direktoriumi. Blogiausi atveju J. Galdikas sutiktų užimti ir žemesnės Sveikatos apsaugos skyriaus vedėjo pareigas. J. Galdikas Vilniaus merui Artūrai Zuokui priminė, kad jau yra dirbęs savivaldybėje, be to, yra buvęs sveikatos apsaugos ministru.

A. Zuokas „Lietuvos rytui“ pareiškė, kad ignoruoja tokį buvusio ministro prašymą. „Aš jam pasiūlysiu padirbėti gidu Gruto parke. Žmogus taip išgarsino parką, kad tiesiog nusipelnė ten dirbti. Manau, kad J. Galdikas pritrauktų daug lankytojų“. Vilniaus meras prisiminė laikotarpį, kai J. Galdikas vadovavo Sveikatos apsaugos ministerijai ir pasiskyrė sau 22,000 litų honorarą už įstatymo projektų rengimą. Del šio skandalo 1998 metais J. Galdikas buvo priverstas palikti ministro kėdę.

Vilniaus miesto savivaldybės personalo tarnybos vadovas Antanas Gadeckis informavo, kad savivaldybė jau nusistatė atsakymą J. Galdikui.

Lietuvos užsienio politikos srityje — darbmetis

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) pirmininko Alvydo Medalinsko nuomone, dar ne vienai Lietuvos vyriausybei neteko spręsti tiek daug užsienio politikos uždavinių, kiek teks dabartiniam Rolando Pakso kabinetui 2001-aisiais metais.

Vardydamos šių metų Lietuvos užsienio politikos uždavinius, A. Medalinskas pažymėjo galimybę per pirmąjį 2001 metų pusmetį pasivysti valstybės, kurios derybas su Europos Sąjunga (ES) pradėjo dviem metais anksčiau, tačiau jis sakė, jog nereikėtų „užkelti kartelės per daug aukštai“, nes „praktiškai šiai vyriausybei teks įgyvendinti „mission impossible“ (neįmanomą uždavinį).

Aiškesnės opozicijos nuomonės, A. Medalinsko teigimu, ypač reikėtų dėl Konstitucijos 47 straipsnio pataisos, kuri leistų parduoti žemės ūkio paskirties žemę užsieniečiams ir juridiniams asmenims. Jis pabrėžė, jog šios pataisos yra labai reikalingos pačiai Lietuvai, nes užsieniečių atėjimas pagyvintų žemės rinką.

Kalbėdamas apie integraciją į NATO, A. Medalinskas teigė, jog praktiškai jau per pirmąjį 2001 m. pusmetį NATO valstybės priims sprendimus dėl Šiaurės Atlanto sąjungos plėtros. Formalų sprendimą NATO valstybių vadovai turėtų priimti 2002 metais. Prahoje planuojame aukščiausiojo lygio susitikime.

URK pirmininko nuomone, šiuo metu visiškai neatsitiktinai pasirodo signalai, kurie vienaip ar kitaip gali paveikti

NATO valstybių apsisprendimą. Tokiais signalais jis pavadino pranešimus apie galimą Rusijos branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje bei NATO ginklų, kuriuose rasta neprišodrinto urano, naudojimo karinėje operacijoje buvusioje Jugoslavijoje.

Kalbėdamas apie santykius su kaimynais, Seimo URK pirmininkas šiais metais prognozuoja ypač intensyvius santykius su Rusija. Kaip žinoma, į Rusiją šiais metais turėtų vykti Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, be to, turėtų įvykti Rusijos-Lietuvos tarpvyriausybinių santykių komisijos susitikimas, kiti dvišaliai susitikimai.

Ankstesnės kadencijos Seimas priėmė įstatymą, įpareigojantį vyriausybę kreiptis į Rusiją dėl buvusios Sovietų Sąjungos okupacijos žalos atlyginimo. Šis žingsnis sukelė ypač neigiamą Rusijos reakciją.

Buvusi konservatoriaus Andriaus Kubiliaus vyriausybė pavadė iškelti žalos atlyginimo klausimą artimiausiam Rusijos-Lietuvos tarpvyriausybinių santykių komisijos susitikime. Speciali tarpžinybinė komisija šią žalą įvertino 80 milijardų litų.

Dabartinė Rolando Pakso vyriausybė vengia konkrečiai atsakyti, kaip bus sprendžiamas žalos atlyginimo klausimas.

A. Medalinskas pažymėjo, jog stiprinant Rusijos ir Lietuvos santykius, buvo žengtas svarbus žingsnis supaprastinant Lietuvos vizų išdavimo tvarką.

Valstybės „sraigasparnis Nr.1“ rūdyja

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Prieš pusantrų metų Kaune kapitališkai suremontuotas rusiškas sraigasparnis „Mi-8PS“, skirtas prezidento ir kitų Lietuvos vadovų kelionėms, per šį laiką skraide vos 70 valandų, pranešė „Lietuvos rytas“.

Prezidentas Valdas Adamkus niekada nebuvo pareiškęs pageidavimo, kad jam būtų parengtas specialus sraigasparnis, tačiau Susisiekimo ministerija Kauno bendrovė „Helisota“ sumokėjo 1.5 mln. litų už tokio orlaivio remontą bei prabangaus salono įrengimą.

Anot dienraščio, nors dabar niekas nenori prisipažinti esąs šio projekto autorius, aišku, kad beveik nenaudojamas sraigasparnis išlaikymas valstybės mokesčių mokėtojams kainuos milijonus litų.

Prezidentas V. Adamkus šiuo sraigasparniu naudojosi tik kartą — pernai jis skrido į Žalgirio mušio minėjimo iškilmes Lenkijoje. Dar kelis kartus juo naudojosi vyriausybės

viets gyventojai, bandydami pasipelninti, padidino butų kainas. Lengvatine paskola butams nukentėjusioms šeimoms suteikė Jonavos rajono savivaldybė. Kai teismas nustatys sprogimo kaltininkus, jie turės padengti patirtus nuostolius. Jei kaltininkai nebus įvardinti per 3 metus, paskolos terminas bus pratęstas. (BNS)

KALENDORIUS

Sausio 10 d.: Agafonas, Ginvilas, Givile, Gražutis, Ragaile, Vilhelmas.

Sausio 11 d.: Audrius, Marcinas, Stefanija, Vilne.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS SKAUČIŲ SESERIJOS VADIJOS PRANEŠIMAI

Nors pavėluotai, bet labai nuoširdžiai, sveikinu visas seses su praėjusiomis šventėmis. Sustreikavus mano kompiuterinei sistemai, nespėjau išsiųsti visoms kalėdinių sveikinimų, bet visos buvotė mano mintyse šventėčių metu.

Nauji vienetai — Su malonumu pranešu, kad St. Petersburg Floridoje įsisteigė du nauji vienetai, t.y. skaučių ir skautininkių-kū bei vyresnių skaučių/čių židinių „Nida“ ir skautininkių-kū bei vyresnių skaučių/čių židinių „Nida“. Židinyje jau turėjo savo pirmąją sueigą, kuri labai gražiai praėjo. Draugovė savo veiklą pradės sausio mėn. Židiniui vadovauja trys patyrusios vadovės: v.s. Genovaitė Treinienė, j.v.s. Aldona Andriulienė ir ps. Vida Meiluvienė. Draugovėi vadovaus ps. fil. Eglė Garsienė. Linkiu abiem vienetais gražiai veikti ir džiaugiuosi, kad mūsų šeima auga.

GVM ir „Ažuolo“ mokykla — mokykla bus liepos mėnesį „Romuva“ Kanados stovykloje. Sesė s. Rūta Sušinskienė greitai laiku išsiųs visoms vadovėms informaciją. Prašau jau dabar raginkite seses šioje mokykloje dalyvauti.

Registracija ir nario mokėstis — sesė Irena Markevičienė pranešė, kad visoms vadovėms jau išsiųstinę disketes su naujomis registracijos formomis. Labai prašau, kuo greičiausiai savo vienetui užregistruoti susimokant nario mokesį. Seserija ir Brolija pakeitimais registracijos formas ir manome, kad palengvinsime registracijos procedūrą. Taip pat, prašau patikrinti.

LOS ANGELES VYR. SKAUČIŲ TRADICIJA

Kalėdos yra šeimos šventė, laikas pasidžiaugti šeima ir draugais — dėl to, Los Angeles vyr. skautėms svarbu švęsti Kalėdas ir su mūsų skautiška šeima. Kasmet, porą savaitę prieš Kalėdas susirenkame praleisti laiką kartu — pasidžiaugti mūsų draugyste ir vykdyti mūsų vyr. skaučių pažadą visuomet laikyti ryšius su skautais. Vyr. skaučių Kalėdų sueigos tradicija prasidėjo 70-aisiais metais — tai jau 30 metų kaip mes tęsiame šią tradiciją!

2000-jų metų sueiga pas

Giedraičiai prasidėjo su vakariene. Kiekviena sesė atsivėžė valgių ir tuo prisidėjo prie vakarienos. Dauguma mūsų labai mėgsta kepti ir virti, tai labai skaniai pasivaishinom! Pavalgiusios, susėdome ratu ir mūsų garbės svečiai pradėjo sueigą. Sesė Birutė Prasauskienė, mūsų rajono vadė, uždegė mūsų Gabijos žvakutę, kol sesė Dalia Sodeikienė tarė žodį apie Gabijos reikšmę mūsų gyvenimui. Tada apėjome ratą ir kiekviena sesė pasidalino mintimis apie savo gyvenimą per šiuos jau besibai-

32-se Philadelphia skaučių surengtoje Kūčiose sesės dalinasi kalėdiniu (plotkele). Iš k.: K. Dambauskaitė, L. ir D. Maciūnaitės, R. Bagdanavičiūtė ir D. Surdienė.

SKAUTIŠKOS KŪČIOS PHILADELPHIJOJE

Tradicinės Kūčios, Philadelphia skaučių ruošiamos jau 32 metai, įvyko gruodžio 10 dieną. Sekmadienio rytą skautai ir skautės organizuoti dalyvavo šv. Mišiose šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Mišios buvo aukojamos jaunimo intencija. Skaitymus skaitė skautės L. Maciūnaitė ir R. Bagdanavičiūtė. Po Mišių tradicinei Kūčių šventei visi rinkosi į šalia bažnyčios esančią parapijos salę.

Svečiams susėdus prie žalmynais papuoštų stalų, LSS vietininkė s. Laima Bagdanavičienė pakvietė kleboną kun. P. Burkauską ir svečią — garbės kanaaninką kun. Peciukevičių (Peck) sukalbėti maldą ir palaiminti valgius. Dvasininkams atlaūžus pirmą kalėdinį

giančius metus, ir įrašė prisiminimą mūsų skautiškoje knygotėje. Po to džiaugsmingai sugiedojome mūsų mėgstamiausias kalėdines giesmes: „Kalėdos, Kalėdos“ ir „Mūsų būgnais“. Pasigardžiamui „ant trečio“ (visos laukė sesės Sodeikienės Napoleono!), žaidė mūsų tradicinį kalėdinį žaidimą. Kiekviena sesė, atvežusi dovaną, ėmė numerį nuo 1-25. Gavusi Nr. 1, pirmą atidarė dovaną ir parodė visoms. Tada antra galėjo arba atidaryti naują dovaną, ar atimti pirmos sesės dovaną. Taip žaidėme, kol visos šaukė, juokėsi ir atidavė visas dovanas. Buvo labai juokinga! Tada dėkojome visoms, dalyvavusioms mūsų tradicinėje sueigoje, gardžiamoms skanumynais ir darėme nuotraukas prisiminimui mūsų smagaus pabėdavimo. Gabijos liepsna tikrai dega mūsų širdyse!

Tara Barauskaitė

plotelę, visi dalinosi savaisiais, linkėdami vieni kitiems linksmų švenčių. P. Cox akordeonu grojamos kalėdinių giesmių melodijos pasitiko i Kūčias atvykstančius svečius ir kelė malonią švenčių nuotaiką. Skautų mamų skaniai pagaminti įvairūs tradiciniai valgiai susilaukė visų dalyvavusių gausių pagyrimų.

Kūčiose dalyvavo daugiau negu šimtas asmenų. Matesi ir naujų veidų — neseniai iš Lietuvos atvykusių, o taip pat vietinių, lietuviškai nekalbančių, bet ieškančių savo kilmės tradicijų.

Kūčioms įpusėjus pasirodė kanklininkės. Jos visos yra skautės, tik viena buvo viešnia. Mergaitės, muzikų B. ir J. Kasinskių paruoštos, paskambino keturių giesmių. Kanklininkių pasirodymai progra-

mose publikos visuomet šiltai įvertinamos ir gausiais lojimaus palydimos.

Vyresnės skautės Dalia ir Audra Mironaitė surinko pluoštą burtų ir pranašysčių daromų Kūčių vakare. Juos suvaidino visi skautai. Burtai tėvams ir svečiams sukėlė daug juoko, o jaunieji vaidintojai išmoko apie senąsias tradicijas. Kūčių vakariene buvo baigta kalėdinių giesmių giedojimu.

Vietininkė padėjo visiems prie Kūčių ruošimo prisidėjusiems ir svečiams, kurių šilti įvertinimai skatina šią tradiciją tęsti.

Kūčios baigiamos sugiedant „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“.

Švenčių nuotaikos lydimi skirstėmės į namus, zinodami, kad dar kartą Kūčias švėsime savo šeimose gruodžio 24 dieną.

v.s. D. Surdienė

TORONTO SKAUTŲ KŪČIOS

Toronto „Rambyn“ ir „Šatrijos“ tuntų tradicinės Kūčios gruodžio 17 d. gražiai atšvętos. Dalyvavo 325 asmenys.

Kūčias surengė Lietuvių namuose vyr. skaučių „Kunig. Birutės“ draugovė, vadovaujama ps. J. Ruslienės. Status vakarienei paruošė skautininkės bei prityrusių skaučių draugovė, vadovaujama s. fil. A. Simonavičienės. Be to, jos pagamino 2 namelius (ginger bread), platino laimėjimų biilietus ir gautus 172 dol. paaukojo „Romuvai“. Namelius laimėjo sk. v. kan. P. Marijošius ir sesė Silvija Sapliene. Plotkeles Kūčioms paaukojo tuntų dvasios vadovs s. Augustinas Simanavičius, OFM.

Kūčių vakarą gražiai šventės apibūdinimu pradėjo ps. Daina Bekerienė ir pakvietė liepsnes ir gilius pasirodymus. Sugiedota „Ateikit džiaugsmingai“. Vykė pasirodymai prityrusių skaučių, prityrusių skautų, skaučių draugovės. Idomus pasirodymas buvo skautų Mindaugo draugovės, vad. s. R. Kalendros. Toliau pasirodė vilkiukai ir paukštytės. Tarp pasirodymų apie Kūčių papročius skaitė: ps. D. Grybaite-Smith, A. Batūraitė, V. Narušytė, A. Radžiūnaitė. Paskutinis pasirodymas buvo jūrų skautų, kurie pagiedoję ps. Antano Šileikos sukurta giesmė „Kūčios Romuvoje“. Programos metu tarpais giedotos tradicinės Kalėdų giesmės.

Prieš maldą trumpai kalbėjo abu tuntininkai. Tuntininkė priminė, kad su mumis Kūčias švenčia kanadiečių skaučių vadovė ir domisi mūsų tradicijomis. Maldą sukalbėjo ir valgius palaimino sk. v. ps. kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Pasidalinus kalėdai-

čiais, vieni kitiems palinkėjus linksmų švenčių, visi ragavo tradicinio 12-kos patiekalų maisto.

Jaunesnieji laukė Kalėdų senelio (Bekero), kuris atvykęs visus apdovanojo lauktomis gėrybėmis. Seneliui išvykus, tuntininkas s. M. Rusinas ir tuntininkė ps. R. Baltaduonytė-Lemont padėjo teliems už sunęstą maistą, draugovėms už programos atlikimą, rengėjams už gražiai paruoštus stalus.

Kūčiose, be kitų, dalyvavo svečiai iš Lietuvos kun. Julius Sasnauskas, OFM, Evangelikų sk. dvasios vadovas v.s. Al. Žilinskas, ev. diak. L. Miliauskas iš Concordia (JAV) liuteronų seminarijos ir Kanados rajono vadė v.s. fil. R. Žilinskienė.

v.s. Feliksas Mockus
Iš „Teviskės“ žiburiai

LIETUVOJE EILINIS LIETUVOS SKAUTIJOS SUVAŽIAVIMAS

Š. m. spalio 21-22 dienomis Kaune vyko eilinis LS suvažiavimas. Jame dalyvavo apie pusantro šimto draugininkų ir jų pavaduotojų iš visos Lietuvos. Suvažiavimą aplankė ir sveikinimo žodį nuo LR prezidento V. Adamkaus perskaitė LR prezidento patarėjas jaunimo klausimais sk. vytytis Remigijus Gaška. Taip pat svečiavosi vyskupas Rimantas Norvila, LS dvasios vadovas kun. Antanas Gražulis, kiti garbingi svečiai.

Pirmą suvažiavimo dieną LS vadovams atsisakė kadenčių baigiantys LS tarybos ir pirmijos pirmininkai, buvo svarstomi įstatų pakeitimai. Pagrindiniai įstatų pakeiti-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

mai:

— Patvirtintas naujas LS padalinys — konferencija. Tai specifinė skautiška veikla užsiimančius skautiškos vienetų jungianti struktūra, kuri tiesiogiai pavaldi LS vyriausiam skautininkui. Konferencijos gali būti kuriamos religiniu, amžiaus, lyties, jaunimo programos įgyvendinimo (jūros, sausumos, oro skautų) pagrindu.

— Panaikintas iki šiol neefektyviai dirbęs Senųjų komitetas.

— LS kontrolės ir etikos komitetai galutinai tapo savarankiški.

— Patvirtinta nauja LS pirmijos sudėtis (smulkiau kitame numeryje).

— LS tarybos narių skaičius nuo 24 sumažintas iki 16 narių. Tikimasi efektingesnio tarybos darbo.

Antrą suvažiavimo dieną buvo renkama nauja LS vadovybė.

Nauja LS taryba:
Pirmininkė Erika Vaidelienė,

Pirmininkės pav. Valdas Rakutis,

Pirmininkės pav. Dainius Urbanavičius.

Nariai:

Giedrius Vaidelis

Mindaugas Mincė

Vilius Viktoravičius

Alvydas Ezerinskis

Grazina Kačergytė

Eglė Verseckaitė

Benita Mincevičiūtė

Grazina Judickienė

Vida Tamkevičienė

Audronė Katilienė

Ona Mincienė

Ramūnas Žilionis

Rita Šatienė

Nauja LS kontrolės komi-

sija:

Renaldas Čiužas

Rasa Bernotienė

Simonas Anužis

Nauja LS etikos komisija:

Metislovas Raštikis

Dovilė Kartauskaitė

Birutė Norkienė.

REZOLIUCIJA

1. Tobulinti specialybių sistemą.
2. Rūpintis naujų vadovų paieška, parengti, išleisti ir platinti vieningą draugininkų ruošimo programą.
3. Kelti vadovų kvalifikaciją, įgyvendinti LS mokymo institucijų veiklos ir mokymo programų nuostatus.
4. Organizuoti mokomosios literatūros leidybą.
5. Plesti vyr. skautų (-čių) (vyr. skaučių, vyčių, gintarių, būdžių) veiklą, siekti, kad kiekviename krašte atsirastų jų būreliai.
6. Stiprinti skautų centrų veiklą.
7. Parengti pareigybinius nuostatus ir jais vadovautis.
8. Įgyvendinti vieneto atskaitomybės už savo veiklą principus.
9. Padėti mažesniems pagal narių skaičių kraštams vystyti skautišką veiklą.
10. Tęsti organizacijos archyvų sisteminimą.
11. Paruošti ir pradėti įgyvendinti suaugusiųjų skautybę programą.
12. Rasti tinkamą sausumos ir jūrų skautų bendradarbiavimo formą.
13. Užmegzti ryšius su kitomis skautų organizacijomis Lietuvoje.

Iš „Lietuvos Skautijos Naujienos“ Nr. 5

Tradicinėje Los Angeles „Palango“ tunto vyresniųjų skaučių kalėdinėje sueigoje 2000 metais dalyvavusios sesės. Iš k.: I. eil. — Birutė Prasauskienė, Dana Jasiukonytė, Tara Barauskaitė, Laima Baipsienė, Teresytė Giedraitytė. II eil. — Adriją Karaliūtę, Viliją Sekaitę, Tina Petrušytę, Lina Wallace, Karina Balchaitė, Daiva Matytė. III eil. — Eliną Venckienę, Mirandą Frankėnaitę, Dainą Batraks, Rima Mulokaitę, Andrytę Giedraitytę, Audrą Mulokaitę, Dainą Žemaitaitę, Audrą Gričiūtę ir Danutę Kleblienę. Nuotr. Dailios Sodeikienės

PENSININKŲ DIKTATŪRA

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Viskas pensininkams ir beveik nieko jaunimui, arba: viskas praeičiai ir nieko ateičiai. Tokią tendenciją galima justų mūsų valstybėje nuo pat nepriklausomybės pradžios: sovietinių laikų indėliai buvo grąžinami, lėšas imant iš privatizavimo procese sukauptų lėšų, užuot jas metus į verslo rėmimą, ekonomikos gyvinimą, kas gerove būtų grįžę tiems paties pensininkams; buvusios nuosavybės grąžinimas; telefonų lengvatos pensininkams; nemokamas arba su nuolaida vaziavimas transportu ir t.t. Visa tai ateities sąskaita. Gal todėl, kad pensininkai yra visuomeniškai aktyviausias žmonių sluoksnis ir todėl labiau girdimas, o gal įtakingiausias? Beje, jie ir laiko vaikščioti į mitingus turi daugiausia. Visuose pastarųjų metų protestuose dalyvavo bene vien tik pensininkai. Net ir Vilniaus universiteto rektorius Rolando Pavilionio organizuotame studentų mitinge prieš amerikiečių firmos „Williams“ atėjimą į Lietuvą, atrodė, kad pensininkų buvo daugiau. O kiek kartų buvo išėjus į gatvę jaunimas reikalaujanti savo teisių? Be minėto mitingo ant M. Mažvydo bibliotekos laiptų, kurio idėjos autoriai taip pat buvo ne studentai, jie porą kartų buvo išėję protestuoti dėl nešildomo auditorijų Klaipejo bei Kaune ir dėl vaziavimo bilietų nuolaidų Vilniuje.

Bene stipriausias pensininkų nepasitenkinimo protrūkis kilo prieš praėjusius Kėdėdus po įstatymo, apkarpiusio dirbančių pensininkų pensijas, priėmimo. Susirinkę į mitingą prie Seimo rūmų, jie netgi sušėrė su policija. Pensininkus rėmė įvairios organizacijos, net politologai ir žurnalistai (pastariesiems — kad tik triukšmas). Savo pareikšimą paskelbė intelektualų sambūris „Patirtis“, kuriame, kaip bebūtų keista, susijungė dvi priešiškos ideologinės kryptys — buvę sovietiniai profesoriai ir sąjūdininkai. Rado veiklos dirvą opozicinės partijos, nors padidintas dėmesys šiam faktui yra nelabai aiškus; jų tikslas sukompromituoti valdžią ir patiemis ją paimti. Prieš įstatymo pataisą aštriai pasisakė netgi konservatoriai, kurie patys turėjo paruošę panašų įstatymą, tik nedrįso jo išskelti į viešumą. Bet įdomiausia tai, kad gyventojų apklausa, surengta po nepopuliariausio įstatymo priėmimo, neparodė visuotinio nusivylimo valdžia, ir jos vertinimas liko toks pat. Vadinasi, audra vyko dubenyje, o nepasitenkinusi buvo tik nedidelė dalis

visuomenės. Ir tai yra tikroviska, nes, pavyzdžiui, provincijoje, kur vienas kitą žmonės labiau mato, kaimo ar miesto bendruomenė labiau užjaucia jaunus mamas, kurios augina po keletą vaikų ir neranda darbo, o paštuose, mokyklose, girininkijose, savivaldybėse dirba pensininkai, kurie pragyvenimo minimumą ir taip jau turi. Žinoma, galima noretį kunkuliuojančios ekonomikos, darbo vietų visiemis norintiems, bet to nėra, nes to negalėjo duoti nė viena ligišiolinė valdžia. Kol kas reikalaujama ir prie naujosios politikos. Estijoje nedarbas siekia 4 proc. Lietuvoje — jau artėja prie 13 proc. Nors dėl nedarbo rodiklių gal reikėtų pasiginčyti, bet faktas, kad ekonomikos krizė dar labai ryški.

Tiesa, kai kurie tiesiogiai ir netiesiogiai rodikliai rodo, kad ekonomika kyla. Tai parodė prieš Naujuosius metus paskelbtas tyrimas. Neakivaizdžiai tai patvirtina, pavyzdžiui, higienos tarnybų specialistai Kaune. Jie konstatuoja, kad mieste padidėjo oro dulkelumas. Tai, sako jie, atspindina ekonomikos pasekmę (mažiausias dulkelumas buvo 1997 m.). Dar prie to reikėtų pasakyti, kad Kauno ore beveik nėra švino. O tai vėlgi reiškia, kad naudojame geresnį benzina ir kad mūsų automobilių varikliai yra geriau sureguliuoti.

Nedarius atskirų tyrimų, per drąsų būtų sakyti, kad jaunimas taip masiškai išvažiuoja iš Lietuvos todėl, kad šioje pensininkų diktatūros valstybėje jiems skiriama per mažai dėmesio, bet sugretinti šiuos faktus galima. Vienintelis per pastaruosius dešimt metų ryškesnis pasiūlymas, skirtas specialiai jaunimui, buvo projektas dėl butų jaunoms šeimoms kreditavimo, kurį pasiūlė praėjusios kadencijos Seimo narys krikščionis demokratas prof. Feliksas Palubinskas. Įstatymas buvo entuziastingai žiniasklaidos ir visuomenės priimtas, bet iki šiol ledai nepajudėjo, ir jis liko neįgyvendintas. (Beje, Europos Sąjungos atstovų pasisakymuose apie Lietuvą vienas trūkumų kaip tik ir pabrėžiamas įstatymų nevykdymas.)

Labai gražu, kad Lietuvoje daug dėmesio ir pagarbos skiriama vyresniems. Tai gali rodyti, kad pas mus dar gajos patriarchalinės šeimos tradicijos. Lietuvoje dar kelia nuostabą Vakarų praktika savo tėvus senatvėje atiduoti į pensionatus, rūpintis tėvais jaučia pareigą patys vaikai. Tokių atvejų, kad prie gyvų vai-

kų tėvai atsidurtų pensionatuose tėra tik vienetai. Kita vertus, pasizvalgius po privačių ir visuomeninių gyvenimų, matyti, kad didelė dalis garbingo amžiaus žmonių ir būtyje, ir, kaip matėme, valstybėje, dažnokai terorizuoja vaikų kartą. Kalta senatvės negalia, kuri kompensuojama tam tikru egoizmu, nevalingai ir jau nebeįprastais naujų samonės dalykai. Visuomeninėje plotmėje tai galima būtų įvardinti kaip solidarumo principo praradimą. Jeigu ir ne visi, tai bent garbingesni, pensininkai vis dėlto supranta, kad Lietuvoje kiekvienam dirbančiam greitai teks išlaikyti po vieną pensininką, bet iki šiol nesigirdėjo nė vieno to garbingo senolio balso, raginančio nepelėškauti ir nuo vaikų kartos nelupti kelių kailių. Juk sovietinė valdžia, kuriai mūsų senoliai dirbo, nepaliko jų uždirbto kapitalo, ir senatvės pensijas jie gauna dabartinių dirbančiųjų dėka. Jeigu taip įvykiai klostysis ir toliau, ateityje, kai atsiradus darbo vietų, nebebus kam Lietuvoje dirbti, nes nuosavi darbininkai bus išsilakstę po pasaulį ir mums, būsimiems pensininkams, teks darbingų žmonių ieškoti Rytuose. Šiandieniniai patriotiškai nusiteikę pensininkai neturėtų gyventi pagal principą: po manęs — nors ir tvanas.

Vienu metu su sambūrio „Patirtis“ protestu dėl dirbančių pensininkų pensijų sumažinimo žiniasklaidoje pasirodė informacija apie tai, kad iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pasitraukia poetas akademikas Justinas Marcinkevičius. Jis nenorįs tapti dirbančių pensininku. Kadangi komisijoje jo atlyginimas yra tik apie 800 Lt., galima nujausti, kad pensija yra kur kas didesnė. Iš šono atrodytų, kad tokiam garbingam žmogui atsisakius, pavyzdžiui, ne darbo, o to menko atlyginimo, moralinis efektas būtų nepalyginamai stipresnis. Ar galima reikalaoti aukos iš jaunimo, jeigu garbingiausi mūsų senoliai yra egoistai ir labiau už moralinius dalykus rūpinasi savo „duonos kąsniu“. Galima būtų suprasti visą gyvenimą skurdus žmogų — jam tikrai sunku atsisakyti senatvėje užtikrinto gyvenimo, bet minėtas senolis anais laikais nebadaavo. Prisimenu, sovietiniais laikais teko sutikti jauną aktorį, kuris ruošėsi viename teatre vaidinti karalių Minidagą tokio pat pavadinimo J. Marcinkevičiaus dramoje. Jaunuolis pasakojo, kad, norėdamas geriau įsivaizduoti vaidmenį, sumanė apsilankyti patį dramaturgą ir pasikęsti išminties, idėjų. Poetas jį priėmė. Aktorius tikėjosi išsivysti

dvasingo asketo ir idealisto, apie ką kalbėjo jo poezija, būtent, bet pasijuto tarsi išduotas, kai užėjo į prabangius „palocius“ su puikiais užsienietiškais baldais, kuriuos pagal spec. aprūpinimą galėjo gauti tik sovietinio dvaro poetas. Todėl nenuostabu, kad šis senolis pasirodė visuose, prieš ką nors protestuojančiųjų, mitinguose.

Dešimt metų brenko kartų konfliktas ir Operos teatre, pastaruoju metu jis pagaliau išsiveržė į spaudą. Nors Lietuva nepriklausoma jau dešimtmečius, Operos teatre — gryniasias socializmas. Senieji solistai, išlikę nuo sovietinių laikų, turi iki „grabo lentos“ užtikrintas darbo vietas, o gabus jaunimas koliais vertiasi į užsienį (ir garsina Lietuvos vardą), nes Lietuvoje negauna darbo. Teatras yra valstybinė įmonė ir pats neturi teisės keisti darbo sistemos, ir pereiti prie kontraktų. Senoji gvardija gauna nemažus šiemis laikams atlyginimus, jai užtikrinti vaidmenys, ji nejučia jojos konkurencijos, nors galiu mybės, lyginant su gabiu, pasaulį išmačiusiu jaunimu, jau yra ribotos ir sceninė išvaizda nebe ta. Nebetrukia jie į teatrą publikos. Per tą laiką keletą kartų keitėsi valdžios, ir nė viena nepajėgė pastumti teatro sistemos nors menko žingsnelio į priekį. Bijanti ateities ir protestuojanti prieš bet kokias naujoves, senoji gvardija yra įtakinga, nes jos atstovų gausiai sėdi ir Seime, ir vyriausybėje, ir savi valdybėse, ir įvairiose tarnybose. O to rezultatas — ekonominis sąstingis, nuslopusi informacinė revoliucija, skyliams partijos...

Pati artėju prie pensinio amžiaus, todėl su siaubu galvoju apie savo senatvę: nejaugi ir aš tokia būsiu. Štai tomis dienomis, svarstant įstatymą dėl dirbančių pensininkų pensijų apribojimo, susitikau krikščionę demokratę, vienos kaimyninės mokyklos tikybos mokytoją pensininkę. Ji buvo kategoriškai nusistatiusi prieš įstatymą ir piktai kalbėjo apie savo jaunus kolegas, kurie turėtų užimti jos vietą: jaunimas blogas, nemoka ir nenori dirbti, nesuistvarko su vaikais. Kažkada juk ir ji buvo jauna, ir ji pergyveno pradžios sunkumus. Kita vertus, manau, kad seni tikybos mokytojai, kuriais nepriklausomybės pradžioje tapo kitų profesijų žmonės iš patriotizmo, iš noro prisidėti prie tikėjimo grąžinimo į mokyklą ir visuomenę, praktiškai sukompromitavo tą tikybos mokymą. Išstomis klaidėmis paaugę moksleiviai pereina iš tikybos į etikos pamokas vien todėl, kad jiems dėsto patriotiškos senutės, kurios

nuo pirmos iki dvyliktos klases krikščionybės principus diegia ta patia elementaria maldele.

Bijau, kad patys pensininkai, bent jau ta visuomeniškai aktyvioji dalis, kuri megsta minguoti, pjauna šaką, ant kurios sėdi. Jeigu šiandien viskas valstybėje bus skiriama pensininkams, gražiausio pasakymo — tėvams, tai po kurio laiko nebebus iš ko tą tėvų išlaikyti, užtikrinti jų senatvę, nes nebeliks dirbančių. Opozicija, protestuodama prieš pensininkų skriaudimą, kartu giliną konfliktą tarp kartų bei spartina patriarchalinių principų nykimą, nes į kategoriškus pensininkų žingsnius jaunimas atsakys taip pat kategoriškais žingsniais, kurie bus skaudesni seniams, nes prieš valstybės vairo ateina vis jaunesni ir praktiškesni žmonės.

Opozicija, žinoma, teisi, kai sako, kad, norint pagerinti ekonominę padėtį ir paskatinti verslą, kas padidintų mokesčių surinkimą ir pagyvintų jaunimo darbo rinką, nieko kito ne būtų įstatymo dėl dirbančių pensininkų kol kas nepadaryta. Bet ir konstruktyvios iniciatyvos ką nors keisti iš apacių taip pat neadaug. Jaunimas dažniausiai renkasi lengvesnį kelią — ieško būdų išgyti vizą į kuria nors užsienio šalį. Taigi, turi būti jėga, kuri sugebėtų išbalansuoti tarp pagarbos vyresniųjų kartai ir duoklės jaunimui — ateičiai. Ir ta jėga turėtų būti ne kas kitas, o tie patys iminties sukaupę pensininkai. Niekur nevaldybėse, ir įvairiose tarnybose. O to rezultatas — ekonominis sąstingis, nuslopusi informacinė revoliucija, skyliams partijos...

Tiesa, iniciatyvos iš apacių ženklų pasitaiko. Štai prieš keletą dienų studentų sąjungos vadovas kreipėsi į socialinės apsaugos ministrą ir išdėstė studentų organizacijos pasiūlymus: dirbančių mokslėivių ir studentų atleisti nuo fizinių asmenų ir Sodros mokesčių. Tokiu atveju laikinai darbo vietos, kurias užimtų jaunimas, darbdaviai būtų patrauklesnės, ir jie dažniau rinktųsi jauną žmogų. Ministrė Vilija Blinkevičiūtė savo ruožtu pranešė gerą žinią, kad Gedimino technikos universitete jau veikia informacijos terminalas, kur studentai gali gauti informacijos apie darbo vietas. Tokie terminalai greitai atsirastų ir kitose aukštosios mokyklose. Apie dar vieną gerą žinią ta linkme pranešė Žinių radijas. Marjampolėje, darbo biržos iniciatyva, pradėjo veikti „Talento banko“ programa, kurioje galės dalyvauti jauni specialistai.

Nukelta į 5 psl.

Kūčias kurios valgė artistas dėdė Stasys Pilka su soliste Antanina Dambrauskaitė. Kiek mums džiaugsmo būdavo, kai suskambėdavo durų skambutis ir mes jau žinojome — tai Kaledų senelis. O jis buvo įspūdingas. Dėdė Stasys atsinešdavo iš teatro Kaledų senelio rūbus, persirengdavo ir mes jo neatpažindavome. Atrodė, kaip tikras. Tik vėliau pradėjau suprasti, kad kai tik ateina senelis, taip dėdės Stasio nėra. Kiek būdavo džiaugsmo, gavus dovanas. Įspūdingiausia dovana buvo traukinys, kuris prisuktas vaziavo ant apvalių begių. Vytkas labai džiaugėsi, o aš gavau didelę, gražią lėlę, kurią pavadinau Melute.

Buvo labai liūdna ir skaudu prisiminti vaikystę, mylimus žmones.

Iš mamos retkarčiais gaudavau laiškų. Ji buvo lagery Archangelsko sr. Ercevo. Ir tik po 50 metų sužinojome, kad tame pačiame krašte 1942 m. sušaudė mano mylimą tėvelį. Tuo laiku dar tikėjau — gal per stebuklą atsirad, gal gyvas.

Po šv. Kaledų kelias dienas nėjome į darbą, nes buvo labai šalta. Apie 50 laipsnių šalčio. Tomis dienomis aš gavau siuntinį iš savo tremties draugės Giedrės Kalnėnaitės-Kaulakienės. Ji, grįžusi į Lietuvą, Kaune ištekojo už docento L. Kaulakio. Jau turėjo mažytę dukrytę — Giedrutę. Giedrė irgi buvo suėmė, bet politinių institutų išrūpino, kad paleistų, nes docentas Kaulakis tuo metu suprojektavo Kauno hidroelektrinę ir pagal jo projektą buvo pradėta statyba. Kai žmoną norėjo išvežti, jis pasakė, kad vaziuos drauge. Doc. Kaulakis buvo Lietuvos reikalingas, todėl Giedrė

DRAGAS, 2001 m. sausio 10 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Kaip druska ant žaizdos

Dar žiemai neprasidėjus, gamta mums „padovanoja“ reikalingus šalčius ir pūgas. Bent 43-ose valstijose oro temperatūra gruodžio mėnesį buvo šalčiausia, kaip bet kuomet anksčiau praėjusį šimtmetį. Nepagailėta ir sniego. Illinois valstijos gubernatorius net kreipėsi į Vašingtoną, kad būtų skirta papildomų lėšų, nes ir didieji miestai, ir mažesnės vietovės jau suvartojo savo „druskos kalnus“ ir biudžetą, numatytą sniego valymui. Kadangi piktūnos žiemos pabaiga dar „už kalnų“, tai amunicijos ir kantrybės, su ja kovojant, nemažai prireiks.

Tačiau šiemet ant šalčių ir sniegų padarytos žaizdos kelias saujas druskos užpyle gamtinių dujų, skystojo kuro, elektros imonių sąskaitos — nuo pernai metų pagausėjusios apie tris kartus. Negana to, viena jų — „Peoples Gas Co.“ — dabar tvirtina, kad už lakrio mėnesį iš vartotojų pareikalavo per mažo užmokesčio, todėl dabar susidūrė 5.5 mln. dol. deficitas, kuri žmonės turės padengti (kur būtų girdėta, kad kažkokia imonė atsisakytų bent cento pelno...). Vadinasi, su nauja sąskaita už dujas kiekvienas vartotojas gaus papildomą mokesčių — apie 25 dolerius.

Ką reikia, pavyzdžiui, pensininkui, ar neadaug uždribančiam daryti, kai kito pasirinkimo nėra, tik gyventi šilčiau arba ant stalo duonos padėti? Daug išiečių nematyti, juo labiau, kad (bent) Illinois valstija ir miestų savivaldybės atsako laikinai neimti už dujas joms priklausančių mokesčių ir tuo sumažinti sąskaitas. Taip anksčiau buvo padaryta su staiga pradėjusiomis aukštybės kopti benzino kainomis. Suspendavus valstijos mokesčius, benzino kainos krito, vartotojai nustojo murmėti. Kas žino, gal artimiausiose rinkimuose tiems „geradariams“ bus atsiųdėta balsuotojų palankumu?

Deja, gamtinių dujų kainos tuo pačiu būdu nesumažės — Čikagos miesto meras ir savivaldybė tvirtina, kad surinktieji mokesčių pinigai bus reikalingi padėti neturtingiausiems gyventojams, kurie neįstengia susimokėti už šildymą.

Štai ir sukasi „užburtas ratukas“. Neturtinguosius žada sušelpiti ir Vašingtonas, jais rūpinasi įvairios labdaros įstaigos, valstijų sostinės ir miestų savivaldybės. Vienaip pasisekė — ja paleido. Ji liko gyventi laisva Lietuvoje. Taigi Giedrė atsiuntė man kalėdinį siuntinį. Nors pavėluotai — atkeliavo ir plotkeles, ir šližikai, ir daug saldumynų. Aš dalinausi su moterimis. Gulejome ant gulčių ir vašinėmės. Šventėme lyg ir antrą šv. Kaledą.

Sausis irgi buvo labai šaltas. Labai džiaugdavomės, kai nereikėjo eiti į darbą, bet dažniausiai pritrūkdavo kelių laipsnių.

Vasario mėn. pradžioje atsisveikinome su Vanda Stibirskaitė. Džiaugėmės, kad ji jau išvažiuoja. bet kartu buvo liūdna skirtis. Buvo gera draugė.

Aš kasdien skaičiavau dienas, o jos labai lėtaiėjo. Mano terminas buvo vasario 27 d., bet supratau, kad išvės anksčiau, nes Vandą net dviem savaitėmis anksčiau išvežė.

Po Vandos išvežimo vieną kartą per visą lageryje buvimo laiką, nutariau neiti į darbą. Buvo labai, labai šaltas rytas. Papurcėdavau atsiguliuojant, užmigau. Visos išėjo į darbą, pagalvojo, kad aš susirgau. Aš nesirgau, bet pagalvoju, kodėl blatinokėm viskas galima: nori dirba, nori ne. Vieną kartą ir aš surizikuosiu — pabandyti neiti į darbą. 12 val. dienos pas mane atėjo „konvojus“. Paklausė, ar labai sergu, o jei sergu, tai kodėl vakare nebuvo pas gydytoją? Na, sako, jei nesergi einame dabar į darbą. Apsirėgiau ir išėjome. Pirmą kartą eiau su konvojumi viena. Ejomė ir kalbėjome, lyg būtų, tik tiek, kad jis buvo su šautuvu. Gerokai toli nuėjome.

(B.d.)

ATSIMINIMAI 1941-1962 M.

DANUTĖ LINARTAITĖ-PETRAUSKIENĖ

Nr. 26

Aš net neįsivaizdavau, ką aš tame tuščiam barake galėčiau dirbti. Kad tai būtų atsitikę pradžioje, kai tik čia atsidūriau, nebūčiau atsisakiusi. Tuo po to Birutė Martinaitytė atėjo pas mane ir pasiūlė dirbti duonos ir cukraus išdavėja. Bet, kai pasitariau su savo vyresnėmis moterimis, visos atkalbėjo. Sako, kai tau pavogs ir turėsi trūkumą, vien vags mus supa, tau pridės dar 5 metus kalėti ir tu iš čia neišeisi! Pasiklausiau moterų ir pasilikau dirbti senoje vietoje.

Iš pradžių aš neskaiciau kalėtų metų ir mėnesių, o į pabaigą pradėjau skaičiuoti net dienas. Rodos, tiek nedaug liko, tik 2,5 mėnesiai, o man pasidarė labai ilgu. Paskutinė žiema buvo labai šalta. Nors ir šiltai rengėmės, labai šalome. Keletą dienų teko dirbti prie rąstų. Kai nuvedė, pamatėme tokį vaizdą. Rąstai sukrutė vienas ant kito, kaip didžiulis 3-4 aukštų namas. Mums reikėjo plonus rąstelius nešioti ir dėti į krūvas. Paziūrėti jie atrodė ploni, o kai pakeli, tai vos paneši. Aš ten vos trūkio negavau. Kai pajutau skausmą, rąstą numetiau nuo pečių. Ir daugiau nenešiau nei vieno. Prisimenu šaukiau, kad dar man reikės laisvėje gyventi, o čia ne moterų darbas. Ir kitos pradėjo šaukti. Mūsų daugiau prie rąstų nevedė.

Prieš šv. Kaledą lietuvės moterys iš mūsų senojo barako namu su Elyte pasakė, kad nesuvalgytume visos žuvies, kurią mums kartais duoda (padžiuvintą), pasitaupytume Kūčioms, nes valgysime bendrą Kūčių vakarienę.

Mes taip ir padarėme. Po darbo švairiau apsirengėme, pasiėmėme žuvį, duoną, cukraus ir nuėjome į savo buvusius namus. Kai atidarėme barako duris, buvome labai nustebusios. Šventiškaai atrodė skurdi buveinė: viduryje stovėjo greta vienas kito pora stalų, užtiestų baltomis paklodėmis. Vyresnės moterys, pasilikusios namuose, sugalvojo, kaip iš beržo kamieno lėkštės padaryti. O jų reikėjo ne taip mažai — 20. Dar kvepiantys šviežia mediena, beržo padėkliukai pakeitė lėkštes. Atrodė, kad lėkštės apkljuotos beržo toše. Prie kiekvienos tokios lėkštės buvo padėta po žalią pušų šakelę, o vietoje šakuciu — mediniai pagaliukai. Viduryje stalo ant beržinės lėkštės buvo pora iš Lietuvos atsiųstų plotkelių. Valgėme ne tik užslėptą ir iki šventės išlaikytą žuvį, avizinę košę, bet ir mišrainę buvo pagaminta. Turėjome ir Dievo pyrago „šližikų“, nes kas tai gavo šventėms iš Lietuvos siuntinį. Pavalgiusios Kūčias ir padėkojusios Dievui, iki vidurnakčio giedojome giesmes, bučiavomės ir verkėme. Tai buvo patios įspūdingiausios mano gyvenime Kūčios. Buvo atėjusi prižiūrėtoja (budinti) pasiklausė giesmių, patarė ilgai neužsibūti ir išėjo. Vėlai grįžome į savo baraką. Prisimenu, kaip valgėme Kūčias Lietuvoje. Visada būdavo labai didelė eglutė. Ją puošdavo tvelis, o aš su Vytku padėdavome. Pas mus visada

STIPRINAMI RYŠIAI LB TARIANTIS SU LTSC, ALTu IR LF

Pagal nusistovėjusią amerikietiška tradiciją, kiekvienai naujai valdžiai teikiamas šimto dienų „medaus mėnuo“. Per tą laikotarpį opozicija ir žiniasklaida vengia stipriai kritikuoti, o valdžia atsideda planavimo darbiui, valdomo aparato sudarymui, ir, pagal amerikietiška posakį, „apgrivusių tvorų taisymui“.

Iš dalies „tvorų taisymo“ ir santykių gerinimo bei stiprinimo tikslais, į Čikagą atvykę naujai patvirtintos JAV LB Krašto valdybos atstovai 2000 m. gruodžio 1 ir 2 d. skyrė pasitarimus su Lituanistikos ir studijų centru (LTSC), Amerikos Lietuvių taryba (ALTu) ir Lietuvių fondo (LF) vadovams. Šiuo straipsniu norima visuomenę informuoti apie svarstyto klausimus.

Aiškinamasi su LTSC

Čikagoje esančiame Jaunimo centre JAV LB Krašto valdybos atstovai (pirm. A. Gečys, M. Remienė, J. Ardy, dr. R. Kriaučiūnas, T. Gečienė) Pasaulio lietuvių archyvo (PLA) reikalais tarėsi su Lituanistikos tyrimų ir studijų centro vadovais (tarybos pirm. dr. K. Ambrozaiciū, valdybos vicepirm. dr. R. Vitu, tarybos nariais P. Buchu, A. Janušu, S. Miglinienu). PLA veikia JAV LB Kultūros tarybos (pirm. M. Remienė) žinioje kaip nepelno siekianti institucija, kurios tikslas rinkti ir saugoti apie Lietuvą ir lietuvių rašytą arba spausdintą žodį, lietuvišką spaudą, archyvinę bei kitokią, turinčią išliekančios vertės, medžiagą. Nuo 1981 metų LTSC globoja, administruoja, skiria personalą ir teikia priemones PLA vėdinti, kataloguoti ir medžiagos rinkimui. Deja, per paskutiniuosius kelerius metus yra atsiradę nuomonių skirtumai dėl tolimesnio PLA archyvo vystymo ir išlaikymo, dokumentų kaupimo, finansinio bei mokslinio audito ir t.t. Būsimoji PLA ir LTSC sutartis kaip tik ir buvo pagrindinė pasitarimo tema. PLA neatsisakanti bendradarbiauti su LTSC, tačiau siekia išsidereti PLA archyvams tinkamesnių priežiūros ir mokslinio bendradarbiavimo sąlygų. Abi pusės pasitarimo metu rodė geranoriškumą ir tai teikia vilčių susitarimui. LTSC atstovai pateikė raštiškus pasiūlymus, kuriuos JAV LB Krašto valdyba 90 dienų laikotarpyje peržiūrės bei papildys. Tikimasi, jog susitarimo esama nebe už kalnų!

Kalbamasi su ALTu

ALTu valdybos pirm. Sauliui Kupriui ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantui S. Gečiui sutarus, 2000 m. gruodžio 2 d. Lemont, IL, esančiuose Ateitininkų namuose prie ilgo posėdžių stalo pokalbiui susėdė šių organizacijų atstovai. ALTui atstovavo pirm. S. Kuprys, P. Buchas, J. Krutulis, J. Gaizutis, M. Marcinkienė, S. Daubienė, S. Dubauskas, A. Kazlauskas, A. Sakalaitė, J. Polikaitis, P. Jurkus ir V. Motušis. JAV LB Krašto valdybai atstovavo pirm. A. Gečys, dr. R. Kriaučiūnas, J. Ardy ir T. Gečienė. Pokalbiui pirmininkavo, S. Kuprys įvardinamame žodyje palietė ALTu veiklą iš istorinės perspektyvos. Jis analizavo esamą padėtį, atkreipdamas dėmesį į besikeičiantį išveivijos veidą. Vertindamas tarpusavio bendradarbiavimo galimybes, jis kvietė demesin imti ALTu ir LB tarpininkų bei integralumo prin-

cipus ir gvildinti ryšių palaikymo, Washingtono atstovavimo ir dalyvavimo bendrinėse organizacijose (JBANC), BAFL, BATUN, CEEC) klausimus.

Sveikinimo žodį taręs, A. Gečys, pasidžiaugė, kad po daugiau kaip 30 metų pertraukos, JAV LB ir ALTu atstovai, be pašaliečių tarpininkavimo, vėl galėję susėsti prie bendro stalo ir svarstyti klausimus, opius Lietuvai ir jos išeivijai.

Išskirtinas dėmesys buvo skirtas ALTu ir LB institucijų bendradarbiavimui siekiant 2002 metais Lietuvos pakvietimo į NATO sudėtį. Buvo aptarta, kas šiuo klausimu yra vykdoma, apžvelgtos klūtys, įvertintos pakvietimo perspektyvos, paminėtos JAV-ių prezidentinių kandidatų pozicijos NATO plėtros klausimu, pasisakyta už svarbą ALTui ir JAV LB artimai bendradarbiauti. Ilgesnės diskusijos susilaukė siūlymas NATO reikalui sudaryti bendrą ALTu ir JAV LB vadovaujamą komisiją — „task force“, kuri mobilizuotų visas išeivijoje veikiančias organizacijas ir pavienius tautiečius specifinai Lietuvos pakvietimo į NATO sudėtį uždaviniai. Jei diskusijos pradžioje turėta abejonių ar toks ad hoc junginys neigiamai neatsilieps į šių institucijų individualiai vystomą veiklą, eventualiai pritarta jungtinio organo sudarymui. Galutinis sprendimas darytinas 2001 metų pradžioje, prieš tai savo tarpe išsiaiškinus „task force“ veiklos planą.

Svarstant veiklos stiprinimą NATO reikalui, paminėtos toms intensyves veiklos finansavimo galimybės. Sustiprinta visuomenės finansinė parama būtina abiem institucijoms. Apgaleistaut, kad Vasario 16-sios sukakties proga pravedamose vajuose ALTui ir JAV LB tenka dėl aukų konkuruoti su paramą Lietuvai teikiančiomis labdaros, švietimo, medicininės/sveikatingumo pagalbos organizacijomis. Nutarta kreiptis į lietuviškąją visuomenę, kad būtų grįžtama prie praeities vyravusio principo — Vasario 16-sios aukos išimtinai nukreiptinos išeivijos „veikloms“ — Amerikos Lietuvių tarybai ir JAV Lietuvių Bendruomenėi. Praeityje prie šių dviejų pagrindinių institucijų rikiavosi ir VLI-Kas, sėkmingai užbaigęs savo veiklą su atgauta Lietuvos nepriklausomybe.

Dėkojama Lietuvių fondui

JAV LB Krašto valdybos pareigūnų norėta padėkoti Lietuvių fondui už teikiamą ilgą gametę paramą, kuri įgalina daugelio sričių bendruomeninę veiklą. Taip pat siekta su Lietuvių fondo vadovais pasitarti dėl glaudesnių ryšių palaikymo specifinių projektų klausimais. Pasaulio lietuvių centre Lemonte esančioje Lietuvių fondo būstinėje buvo pasimatyta su LF tarybos pirmininku Algirdu Osčiu ir tarybos nariu Kęstutiu Jeciumi. Jie buvo painformuoti apie pasitarimų eigą su Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pareigūnais, svarstomus JAV LB veiklos projektus, sėkmingai JAV LB Kultūros tarybos pravedus JAV LB Premijų šventę ir X teatro festivalį, kuriuose Lietuvių fondas buvo pagrindinis mecenatas. Taip pat aptarta JAV LB atstovų į Lietuvių fondo pelno

Lietuvių fondo ir JAV LB Krašto valdybos pareigūnai po pasitarimo Lemonte. Iš kairės: LB Krašto valdybos pirm. A. Gečys, LF tarybos pirm. A. Ostis, LF tarybos narys K. Jecius, LB KV vicepirm. finansams J. Ardy ir LB KV vykdomasis vicepirm. dr. R. Kriaučiūnas, T. Gečienės nuotrauka

KULTŪRA IR PREMIJOS

BALYS AUGINAS

Nūdienis pasaulis mėgsta dažnai pasididžiuoti, skelbdamas, jog 20-tas amžius yra labiausiai pažengusios technikos ir didžiausios civilizacijos amžius. Del technikos nesiginčysime — technika yra padariusi didelį šuolį pirmyn. Įvairūs kompiuteriai komplikuoti elektronikos aparatai tikrai yra aukštos pažangos ir išlavintų smegenų bei pažengusių civilizacijos vaisius. Tačiau, kai šitaip švaistomės panegyrika, pamirštame kultūrą. Civilizacija yra materialinės pažangos produktas, kultūra — dvasinės stiprybės vaisius.

Ir reikia pripažinti, kad civilizacija, deja, ne visada eina kartu koja į koją su dvasine žmonių kultūra. Dažniausiai žmogiškoji prigimtis nesuvaldavo savęs. Šių laikų žmonija pametė tąjį vadinamąjį aukso vidurį, kurį romėnai kadaise labai vertino. Šių dienų žmogus nuėjo į kraštutinumą, atiduodamas civilizacijai pirmenybę, aišku, dvasinės kultūros nenaudai. Todėl mūsų akse krito įvairių menų vertė — muzika, literatūra, dailė, šokis. Visa tai nustumio ligi praeities amatinio lygio. Visa tarnauja ne žmogaus dvasiai, bet visos meno šakos pažangos kūno pasitenkinimui ir pramogai bei pojūčių patenkinimui, laisvalaikio linksnėms praleidimui. Daug triukšmo, juoko, narkotikais dirginant save dirbtinomis linksmėnėmis. Žodžiu, menas traukiamas žemyn: ir literatūra, muzika, dailė — tos per daugelio amžių puoselėjamos vertybės — neteko kilniosios žmogaus dvasinės kultūros lygio, nes tų menų turinys liko be idealų, be dorovės dėsnių, o forma tapo pritaikyta šandieniniam naudojimui — tarsi batatas, kurį apsiauni: jei jis nespaudžia ir patogus, tu jį nešioji, ir kai atrandi gražesnę — nusiperki kitą porą, nesi-jaudindamas vakarykščios dienos pėdomis! Ir tas vakarykščių pėdų nevertinimas, nebranginimas, gyvenimas tik šia diena — labai atsispindi mūsų materialistinėje pragmatinėje visuomenėje.

skirstymo komisiją klausimai, patirta apie pakeistą prašymų LF formatą, aptarta svarba raginti tėti mokslą iš Lietuvos atvykusius naujosios bangos imigrantus ir galimybę LF juos paremti mokslo stipendijomis. Pasidžiaugta, kad peritą pavasarį įvykęs LF ir JAV LB nuomonių išsiskyrimas LF įstatų reikalu, gilesnio kartelio nepalik.

JAV LB informacija
(Teresė Gečienė)

Viename savo straipsnyje žymusis anglų istorikas Toynbee yra pasakęs, kad nūdienis žmogus negali stovėti nuošaliai nuo politikos, negali nesi- domėti, kas vyksta visame žemės rutulyje. Kokios politinės, ekonominės ir socialinės problemos kamuoją dabarties žmonių, nes kiekvienas mūsų esame to didžiojo, nūnai vykstantio, pasikeitimo įvykių centre. Tai yra kiekvieno mūsų gyvenimas, tai yra visų mūsų problemos ir galvosopis.

Ir iš tikrųjų, nūnai gyvename tokį laikotarpį, kai politika yra mūsų gyvenimo neatskiriama dalis. Ji yra tampriai susijusi su nūdiene kultūra, gyvenamąja civilizacija, nes ji tampa mūsų gyvenimo esmine dalimi. Taigi, nedalyvauti ir nesidomėti politika yra šiandien lygiai tas pats, kaip stovėti atokiai nuo bėgančios gyvenimo srovės, pačiam ne gyvenant, o liekant kažkur nuošaly nuo visų pasaulinių įvykių, atsisakant nuo žmonių taip rūpimų ir tokių opių problemų. Sakytiau, pačiam ne gyvenant, o tik stebint šaltai, nesidomint, kokia iš viso mūsų eros paskirtis! Kokia šio amžiaus kova, kaip sprendžiamos šio ateinančio naujo šimtmečio opieji, gyvybiniai klausimai.

Ar nepasijusime tada atitrūkę nuo riedančių įvykių? Nuo gyvenamojo momento? Tai patvirtina daugelis faktų. Kiekvienas stovėjimas — toji stagnacija — reikalauja atsiklėmimo, atžangos ir nepilnutinį kultūrinį gyvenimą! O negyvenant ir atitrūkstam nuo aplinkos — žmogus tuojau pasijunta nereikalingas, negyvenas, beveik miręs... Jis iš tikrųjų tik vegetuoja. Jo pilnutinis pasireiškimas tada, kai jis eina koja kojon su gyvenimu, su gyvenimo tekme — nes jis yra visuomenės dalis, socialinio savo laumo molekulė, o ne kokia atplaiša, riedanti žemyn į nežinią... Tik tada jis pajunta neturį pagrindo, kabas kažkokioje erdvėje tarp esamo ir praeities gyvenimo — sakykime kažkokio sutemų dimensijos. Sakau sutemų — nes tokiam individui jau niekam nepatekęs tas visų trokšamas ateities geresnis rytas ir žmonių progreso siekimų ir vilčių aušra!

Nūdienis žmogus negali stovėti sienos, kuri būtų praraja tarp jo ir visuomenės. Jis turi tiesti tiltus, kuriais artėjama į visuomeniškumą, bendravimą ir bendrą reikalą, bendrą idėjų pasidalinimą, pasisavinimą ir jų įvykdymą. Šiandien individas, kad ir su geriausiomis idėjomis, reikiama tik nuli, jei jis tas savo idėjas neišneša į vie-

šumą, nepasidalija — lyg bendru duonos kąsniu su artimu, jei jis savo idėjas nepasiskleidžia savo bendruomenėje. Praėjo tie laikai, kai individą reikdavo atrasti. Šiandien, jei jis originalus, turi naujų — niekam nežinomų — idėjų — jis tik visuomenės deka jas įgyvendina — jis laukiamas, atviru glebiu sutinkamas. Laukiamas ir pripažįstamas, o neretai jo idėjos tampa visos tautos, visos žmonijos bendru idealu!

Kalbėjome apie politiką, nes ji jau yra viena kultūros apraishų. Ir reikia pripažinti, kad ji yra viena iš veržiausių kultūrinio gyvenimo komponentų, ji veržiasi kaip tekanti ugnikalnio lava, užimdama ir dominuodama kitas dvasines kultūros sritis, užgozdamas senąsias graikų puoselėtas kultūros apraishas — muziką, meną, literatūrą — versdamas nuo pjeđestalo visas devynias meno mūzas, pati atsistodama į vietą, kaip gaivalingiausia ir vaisingiausia šio šimtmečio, šios epochos karūnuotoji deivė.

Visa tai, kas apie politiką buvo pasakyta anksčiau, lengva kiekvienam galvojančiam, skaitančiam ir sekančiam mūsų epochos įvykių bėgsną patikrinti ir tuo pačiu įsitikinti. Paliekant tolimesnius politinių įvykių ir reiškinų nagrinėjimus kitai temai, norėčiau vieną dalyką išryškinti — būtent, ar mums, lietuviams, stovėti nuo bėgančio gyvenimo nuošaly, atsitvėrus tvora, užmerkus akis kasdienybės įvykiams, nesidomint įvairiomis politinėmis situacijomis, negrąžinant, nesiaikšinant visų priežasčių, kodėl nūdienos įvykiai vienaip, o ne kitaip susiklostę, nesigilinant į rūpimus šios erdves amžiaus problemas, šio krašto ir visos žmonijos rūpesčius.

Laikas taip greitai bėga, ir,

SKELBIMAI

**ELEKTROS
[VEDIMAI] - PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Reikalinga auklė dviem 4 ir 8
metų vaikams. Reikia gyventi
kartu 6 dienas savaitėje.
Atlyginimas \$200 į savaitę.
Skambinti tel. 847-334-9475.**

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas.
Greitas, malonus patarnavimas.
Skambinti Vandai,
tel. 708-422-6558.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; "sidings",
"soffits", "decks", "gutters", plokšti
ir "shingle" stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada and Australia
are accepting applicants for
Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration
www.immigration-service.com

jei tūpėsime vietoj — greitai pritrūksime ne tik lietuvių kalboj žodžių pavadinti ir kasdienius, ir erdves techninius naujausius išradimus, bet ir neturėsime lietuviškų sąvokų išreikšti naujausioms idėjomis, naujausiems dvasiniams turtais ir naujajai gyvenimo filosofijai.

O visiems tiems uoliems mūsų kultūros darbuotojams paskatinti ir yra tos kultūrinės premijos (lietuviškojo rado djo vedėjams, žurnalistams, rašytojams, menininkams) per

kurias kyla ir esame patikatinami dirbti savai tautai. Ypatingai gražu, kai už lietuviškos darbo premijas skiria ir profesionalai. Tai mūsų Clevelande dar egzistuojanti per daugelį metų ir savo kultūrinę premiją skirianti be išimties kultūrininkams — mokytojams, rašytojams, visuomenės veikėjams, dainininkams ir bet kurios rūšies menininkams, kurie reiškiasi savo visuomenėje, savo veikla ir energija yra pavyzdys daugeliui.

Nukelta į 5 psl.

LIETUVĄ ŠILDO JŪSŲ ŠIRDYS

Atgimusioje Lietuvoje gyvenimas bėga nauja vaga. 50 metų mūsų dvasinis gyvenimas buvo suvaržytas, užspaus tas ir niekas jo nepuo-

Noriu papasakoti apie Tytuvėnų Šv. M. Marijos bažnyčią, nuostabią gražią ir įdomią, turinčią vienus seniausių ir įdomiausių italų meistro Kasperinio darbo vargonus. Šie 2000-ji metai buvo labai džiugūs mūsų parapijiečiams. Almos Adamkienės rūpesčiu, buvo gauta 30,000 litų šių vargonų remontui, todėl, sudarius sutartį su specialia restauravimo įmone, vasaros metu buvo atlikti remonto darbai. Buvusi tytuvėniškė, dabar gyvenanti toli nuo gimtinės Halina Bagdonienė taip pat skyrė 1,000 dolerių šių

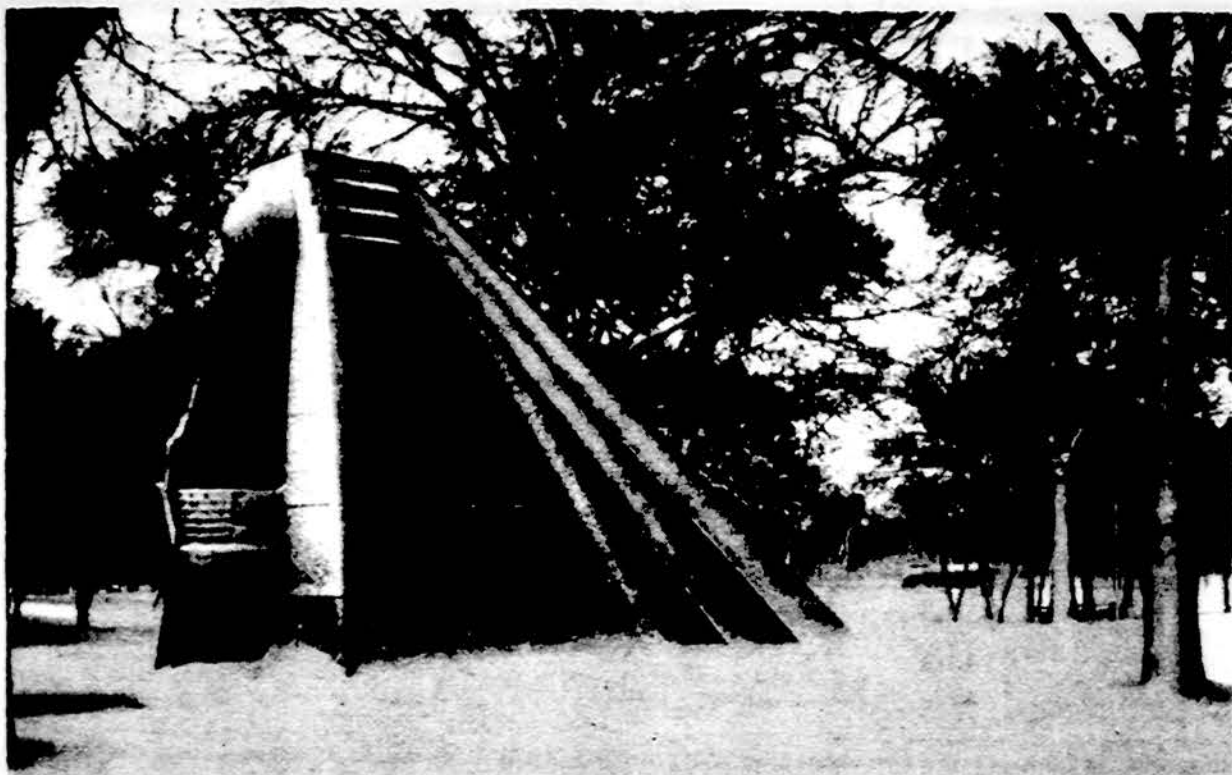
nuostabių vargonų restauravimo darbams. Darbus atlikusi uždara akcinė bendrovė „Vilniaus vargonų dirbtuvė“, kuriai vadovauja R. Gučas Tytuvėnų bažnyčioje organizavo tikrą didelę šventę, kurioje dalyvavo vargonų meistrai iš daugelio pasaulio šalių, o koncertavo vargonininkas iš Anglijos. Tytuvėniškams ši šventė didžiausias įspūdis 2000 metais. Mišias aukėjo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Pamokslu metu dėkojo A. Adamkieniui už nuolatinių rūpestį Lietuvos žmonėms, jų dvasia, o taip pat dėkojo visiems, kurie aukėjo lešas Adamkienių fondui.

Tytuvėnų parapijiečiai taip pat nori dar kartą pasakyti nuoširdų aciu visiems, kurie savo aukomis remia Lietuvą. Su viltimi žvelgiame į ateitį ir tikime, kad gėris ir džiaugsmas palies mūsų šalį, tapsime geresni, išmoksime dalintis širdies šiluma.

E. Barkauskienė

Tytuvėnų bažnyčia (1614-1639).

Dariaus ir Girėno paminklas Marquette Parke, prie California ir 67 gatvės
Nuotr. Stasio Žilėvičiaus

TARP MŪSŲ KALBANT

PRIE DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO

Prieš Naujuosius metus Čikagoje snigo, snigo ir snigo. O Naujųjų metų pirmą dieną pragiedrėjo ir danguje nebuvo nei vieno debesėlio. Tą dieną, aplankęs Dariaus-Girėno paminklą, prisiminiau neseniai vartytus pageltusius (1932-1935 m.) Amerikos lietuvių laikraščius, kuriuose apstu žinių apie Dariaus-Girėno ryžtą, apie jų žygį ir tragišką likimą, apie gyvųjų sumanymą pagerbti žuvusius drausolius. „Margučio“ žurnalo 1933 m. rugsėjo 25 d. laidoje rašoma: „Statykite Chicagoje mūsų didvyriams paminklą. Jie čia gimė, čia kilo mintis kristi į Lietuvą. Mokėkime tinkamai įvertinti Dariaus ir Girėno didį žygį. Jiems priklauso garbė. Jie nugalėjo Atlantiką tėvynės Lietuvos garbei“.

Dariaus-Girėno paminklo statymo fondo globėjų komitetas kreipėsi tokiais žodžiais: „Chicagoje rengiama vieša Dariaus-Girėno paminklo naudai rinkliava. Čia lietuviai ir lietuvių turės gražios progos pasirodyti ir užakcentuoti, kad mūsų didvyrių žygis ir jų atmintis mums rūpi. Tai bus

kaip ir kvotimai. Pasisekimas ir nepasisekimas tos rinkliavos priklausys išimtinai nuo mūsų pačių. Jei mes sugebėsime suorganizuoti keletą tūkstančių rinkėjų — turėsime gražias pasekmes. Jei gi pasirodysime apsilėidėliais ir ieškosime progos kaip nuo to garbingo darbo išsisukti, aišku, sulauksime menkų rezultatų. — Pasirodykime, kad mes įvertiname Dariaus ir Girėno žygį. Visi iki vieno didį ir kilnų žygį!“

Čikagos lietuviai neliko abejingi. Kaip žinia, Marquette Parke, prie California Avenue ir Marquette Road sankryžos, buvo pastatytas didingas paminklas. Surengtoje jo šventinio iškilmės dalyvavo tūkstantai lietuvių ir kitataučių.

Ilgainiui Dariaus-Girėno paminklas tapo pasididžiavimo vieta. Tačiau, metams bėgant, paminklas „senstėjo“. Prireikė neatidėliotino remonto. Apie tai buvo painformuota lietuvių laikraščiuose ir radio laidose. JAV Lietuvių architektų ir inžinierių sąjungos dėka bei Čikagos miesto valdžios lėšomis (porą tūkstančių dolerių pridėjo ir lietuviai), 1999 metų vasarą buvo nuodugnai atnaujintas paminklas.

Dariaus-Girėno paminklas buvo pastatytas „senųjų“ Amerikos lietuvių pastangomis. Atnaujinimas buvo atliktas pokario lietuvių ryžtu. Kazin, ar tolimesniu paminklo likimu neteks pasirodyti pastarojo metu iš Lietuvos atvykstantiems tautiečiams?

Šiandien galima pasidžiaugti sumažėjusiomis niekadejų išdaigomis. Dabar mažai kas belpa į jo ir beveik niekas neįsiminėja paminklo teploji-

PENSININKŲ DIKTATŪRA

Atkelta iš 3 psl.

Ta pačia proga reikia pasakyti, kad Marijampolėje, anot darbo biržos atstovų, padidėjo techninių specialistų darbuotojų paklausa, o tai reiškia, kad kažkoks ekonomikos pajudėjimas ir čia yra įvykęs. Nedarbas žymiai sumažėjo Kretingoje. Tai vis teikiantis vilties ženklai.

Ir plika akimi jau galima matyti rinkos ekonomikos pasėkmių. Nors, sakykim, didieji parduotuvių susivienijimai nustelbia ir net priverčia bankrutuoti smulkiuosius prekybininkus, bet eiliniams pirkėjui naudinga, kad didžiosiose prekybos vietose žymiai sumažėjo kainos. Prieš naujuosius metus Vilniuje atsidarė „Maximos“ prekybos bazė, kurioje savaitei apsišerkantis žmogus gali sutaupyti ne vieną dešimtį litų. Pavyzdžiui, toje didžiulėje parduotuvėje prieš Kalėdas įsigijau labai skanių sausainių, primenančių geriausių vaikystės šeiminių produkciją. Ant dėžutės buvo nurodyta tokia gamybos vieta: Mažeikių rajonas, Baniulių kaimas, Birutės Ročkuvienės individuali ūkinė. Tikrai nuostabu: viename moderniausių prekybos tinklų savo produkcijai vietą rado kaimo verslininkė. Tik tokiu atveju, kai klestės verslas, kai bus darbo, geresnė bus ir pensininko duona.

NAUJIEJI METAI

Naujieji metai — tai tik lašas jūroje tarp audros kovojančių bangų. Linguoja mūsų mažo laivo būrės, mus nešdamos svajonių takeliu.

Naujuose metuose mes ieškom pažadų, į juos mes sudedam svajones ir viltis, o vis tik nežinia ateinančių dienų nuvargina klajojančias mintis.

Naujieji metai — tai pradžia rytojau, kuris mus dar vienus metus lydes... Ar tikimės dar nesurasto rojau? Ar laukiame laimingos ateities?

Į praeitį nueis ir ta diena reikšminga, o ateitis pilna slaptųjų paslapčių... Skubėkime gyventi, kol nedingo svajones, kupinas šviesių viltų.

Aurelija M. Balašaitienė

PAGARBA ŠEIMOJE

Pagarba žmogaus asmeniui yra kertinis žmonių visuomenės akmuo. Kur nėra šios pagarbos, įsigali visokie nusikaltimai, prievartavimai, priepaunda. Geroje krikščioniškoje šeimoje pagarba yra gerų santykių prielaida ir priežastis, drauge ir padarinys. Tai yra būtina meilės ryšių plėtojimo sąlyga. Gera šeima savo ruožtu puoselėja pagarbą visiems kitiems visuomenės nariams. Trijuose sekmadienio skaitiniuose kalbama apie pagarbą kaip reikalingą gerai šeimai. Skaitinyje iš Siracido knygos keletą kartų pavartojami graikiški žodžiai, nusakantys pagarbą vaikų nuostatą tėvų atžvilgiu. Pirmosios iš šių sąvokų biblinė vartoseną reiškia šlovinimą ar aukštutinimą. Daiktavardine jos forma nusakoma Dievo šlovė, pasireiškianti išoriškai. Taigi vaikai yra prašomi pripažinti savo tėvų vertę ir gerbti juos. Pirmojoje eilutėje nurodoma, jog šią pagarbą nustatė pats Dievas: „Viešpats pagerbia tėvą“. Antroji sąvoka, vartojama graikiškajame Siracido knygos tekste, taip pat nusako pagarbą, tačiau jauciamas dar pagarbos baimės prasmės atspalvis. Taigi pagarba kaip garbinimas ir pagarbumas yra neatskiriami dalykai, lydinčios tėvų ir vaikų santykius. Siracido knygos autorius pabrėžia, jog besivadovaujantis šiomis nuostatomis „ilgai gyvens“. Ši mintis paimta iš Dekalogo (plg. Iš 20, 21), kuriame ketvirtasis Dievo įsakymas gerbti tėvus žada ir atlygį. Palyginus, jog iš dešimties Dievo įsakymų tik vienas pabrėžtinai susietas su žadamu atlygiu. Tai ženklinio jo svarbą žydų akyse. Tėvai savo vaikų atžvilgiu yra Dievo įrankiai ir gyvybės versmė. Tėvai savo vaikams ypatingu būdu yra Dievo atvaizdas.

UŽDARĖ JAV AMBASADA

JAV vyriausybė įsakė penktadienį, sausio 5 d. uždaryti ambasadą Italijoje, nes gauta žinių apie galimą teroristų pasikėsinimą. Manoma, kad teroristus Italijoje, kaip ir kituose islamo kraštuose, finansuoja bei paruošia Osama bin Laden su savo organizacija. Jie praityje išsprogino JAV ambasadas Kenijoje, Tanzanijoje ir, manoma, karo laivą „SS Cole“ pernai Jemene.

Amerikos ambasada Romoje dėl teroristų baimės laikinai buvo uždaryta ir 1991 m. Persų įlankos karo metu. Kada šį kartą ambasada vėl pradės veikti, dar nepra-
nešta.

Krikščionių tikėjimo požiūriu „ilgas gyvenimas“ įgyja

naują matmenį. Naujajame Testamente gyvenimas nesi-
baigia fizine mirtimi. Gyvenimas yra amžinas ir tęsiasi po mirties, nes tai yra gyvenimas su Dievu. Tokiam gyvenimui pagarba tėvams yra būtina prielaida. Laiške kolosiečiams apaštalas Paulius vaizduoja krikščionis, gyvenančius pagarbėje ir meilėje. Dorybių sąrašo ašis yra pasiaukojanti meilė, o jos pavyzdys — Kristus. Ištrauka baigiama nurodymais šeimos nariams. Paulius sako, jog viskas imanoma, jei juose „vaisingai gyvuoja“ Kristus žodis.

Kristaus žodis „vaisingai gyvena“ Marijoje. Tai laiduoja pagarbą Šventosios Šeimos tarpusavio santykiuose. Po Jeruzalės šventyklos aplankymo Marija, grįžus į Nazaretą, „laikė visus įvykius savo širdyje“. Jėzaus vaikystės aprašymą randame tik Luko evangelijoje (2, 41-52). Natūralu, kad šis Jėzaus gyvenimo laikotarpis nuolat žadina žmonių vaizduotę. Paplito apokrifiniai raštai, vaizdavę ypatingus stebuklus, vykusius Kristaus vaikystės metais. Pavyzdžiui, apokrifinėje Tomo evangelijoje vaizduojama, kaip Jėzus žaidžia ant jūros kranto ir lipdo paukštelius iš molio, po to savo žodžiu jiems įkvepia gyvybę. Luko evangelija, skirtingai nuo apokrifinių raštų, nevaizduoja jokių stebuklingų dalykų Jėzaus vaikystėje. Jėzus atlieka tradicinę žydų berniuko pareigą, ženklinančią įžengimą į brandą. Geriausias liudijimas apie Evangelijoje neaprašytą Jėzaus gyvenimo laikotarpį yra viešasis Jėzaus gyvenimas. Gyvenimo laikotarpis su Marija ir Juozapu apibūdinamas glaustai, bet labai reikšmingai: „Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse“.

Dvylikametis Jėzus šventykloje oficialiai tampa Dievo tautos nariu. Jo pasitraukimas nuo tėvų anaiptol nereikia pabėgimo. Vis dėlto pradingus berniukui jo tėvai nerimauja. Anot Luko, ieškota tris dienas. Gal tai alizuoja į tris dienas, praleistas kape? Į Marijos priekaištą dvylikametis Jėzus atsako neatsiprašinėdamas. Jis pats yra nustebęs ir klausia. Susijaudinusiems tėvams Jėzus pareiškia, jog niekas negali atitraukti jo nuo jo misijos. Išsakydamas, kad pats svarbiausias dalykas yra dangiškojo Tėvo valia, jis, kaip rašo evangelistas: „buvo jiems klusnus“.

Ar Luko aprašyta scena rodo, jog Marija ir Juozapas nesuvokė savo vaiko dievybės. Taip manyti būtų klaidinga ir lygiai taip pat klaidinga būtų teigti, jog Dievas jiems vienu kartu įkvėpė visą žinojimą apie įsikūnijimo ir Prisikėlimo slėpinius. Šie paprasti Galilėjos žmonės, žinoma, nesam-

KULTŪRA IR PREMIJOS

Atkelta iš 4 psl.

Ohio Lietuvių gydytojų draugijos kultūrinės premijos nuo 1957 m. ligi 2000 m. yra paskirtos 43-ims mūsų lietuviškojo veikimo ažuolams ir liepoms! Todėl norėčiau ir čia džiaugsmingai sušukti: „Tegyvuoja lietuviai gydytojai, verti ir patys premijos už kultūrinės veiklos meilę! Žengiant jau žingsnį į dvidešimt pirmą amžių, norėčiau palinkėti nepailsti lietuviškojo kultūrinio veikloje, nes istorija darbininkų ir veiklių asmenybių neužmiršta!“

Baigsiu Juozo Girniaus žodžiais: „Tikiu Lietuvos istorinį amžinumą, nors miršta ir tautos... Tikiu lietuviškosios dvasios kūrinių nemirtingumą, nors miršta ir kultūros... Tikiu lietuviškosios išeivijos pasauliui iš naujo įžiebtą pasaulįje drąsą kovai už laisvę, nors paprastai išeiviai isikuria sutirpdami be ženklo...“

Stovėdami ant dvidešimt pirmo amžiaus slenksčio, parodykime pasauliui, kad ir lietuvis įveda daug savo sielos ir darbo į bendrą pasaulinę kultūrą!

A. † A.

Sesuo M. THERESINE VALUNAS, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2001 m. sausio 7 d. Šv. Kazimiero Motiniškame name, 2601 West Marquette Rd., Chicago, IL, sulaukusi 88 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Mykolo parapijos, Chicago, IL. Vienuolyno įžadams išgyveno 70 metų.

Nuliūdę liko Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: sesuo Ann Holloway, gyvenanti Whitewater, Wisconsin, teta James, Ronald, Raymond ir Joan Holloway, Art King, Richard Walons ir jų šeimos, taip pat giminės ir pažįstami.

Velionė pašarvota trečiadienį, sausio 10 d. nuo 1 iki 7 v.v. Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems vyks trečiadienį, sausio 10 d. 7 v.v. Laidotuvių šv. Mišios ketvirtadienį, sausio 11 d. 9:30 v.r. Po šv. Mišių, ketvirtadienį, sausio 11 d. velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių šv. Mišiose ir pasimelsti už seselės sielą.

Nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir šeima.

Laidotuvių direkt. Kenneth Rudmin.

A. † A.

JOSEPH A. „PEEWEE“ KATAUSKAS

Mirė 2001 m. sausio 7 d., sulaukęs 88 metų.

Gimė Čikagoje. Gyveno Brighton Park, IL.

Nuliūdę liko: sūnus Joseph su žmona Elli, sūnus Peter su žmona Arlene, duktė Mary Ann Kay, septyni anūkai ir aštuoni proanūkai, sesuo Ann Narkus, brolis Anton, sesuo Marie Ducak, sūnaitis Florence Werkmeister, Lorrane Klimas ir Eleanore Dachota bei kiti giminės.

Velionis buvo vyras a.a. Wandas Balcus, brolis a.a. kunigo Peter N. Katauskas ir a.a. Bernice, sūnaitis a.a. Joseph Narkus ir a.a. Edward Ducak.

A.a. Joseph 55 metus buvo savininkas Ideal Auto Parts Co. Čikagoje, 4 laipsnio narys Cardinal Mundelein Council 3024 ir I.C. vyrų klubo.

Mintis ir prisiminimus galite rašyti „Svečių knygoje“ www.legacy.com arba pareikšti telefonu 773-523-7781.

Velionis pašarvotas penktadienį, sausio 12 d. nuo 2 iki 9 v.v. Fortuna Bros laidojimo namuose, 4401 S. Kedzie Ave. Laidotuvės šeštadienį, sausio 13 d. Iš laidojimo namų 9:15 v.r. velionis bus atlydėtas į Immaculate Conception bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Joseph bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410.

A. † A.

IEVAI DEVEIKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Ateitininkų namų valdybos narę, velionės dukrą VIDĄ ir JONĄ MALEIŠKUS bei kitus artimuosius. Mišios už jos sielą bus aukojamos vasario 1 d. 8 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje.

Ateitininkų namų valdyba

„Sudiev, Kalėdų eglutės!“ Užsibaigus švenčių sezonui, Vilniuje surenkamos eglutės, kad neterštų miesto. Gedimino Žilinsko nuotrauka.

protavo Nikėjos ar Chalkedono Susirinkimo formulotėmis. Dievas veda juos karališkuoju keliu, tačiau neapsaugo nuo kelio netikėtumų. Mūsų tikėjimo kelionė taip pat nuotykinga. Mums taip pat nelengva išskaityti Dievo valią konkrečioje gyvenimo situacijoje.

BŽ, 2000 m. Nr. 23

* Didžiausios pažangos šiemet pasiekusios Lietuvos elektronikos bendrovės — Pa-nevėžio „Ekrano“ — apyvarta per metus išaugo 1.5 karto, o grynasis pelnas — daugiau nei 20 kartų. Spejama, kad imones apyvarta 2000 m. sieks per 420 mln. litų, laukiamas grynasis pelnas priartės prie 60 mln. litų.

(Elta)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jonas Žymantas, jaunosios akademikų kartos atstovas, gyvenantis Čikagoje, stovyklaudavęs ateitininkų stovyklose „Dainavoje“, Kaledų švenčių proga per Ateitininkų šalpos fondą paaukojo stambia pinigine auką Lietuvos ateitininkų veiklai.

Žiemos šventė sausio 20 d. vyks nuo 11 val. iki 3 val. p. Swallow Cliff (Illinois 83, west of U. S. 45, Palos Park). Įėjimas – nemokamas. Informacija tel. 708-771-1014.

Ar žinote, kad čiuozinėti patiozomis galima tik tuomet, kai ledas yra 4 colių ar storesnis? Čiuozyklos Čikagoje yra: Buffalo Woods (Kean Avenue, north of 87th Street, Willow Springs); Crawford Slough (104th Avenue, south of 95th Street, Willow Springs); Daley Bicentennial Olaza (337 E. Randolph St., Chicago); Hidden Pond East (Kean Avenue, north of 95th St., Hickory Hills); Mount Greenwood Park (3721 W. 111th St., Chicago); Pier Park at Navy Pier (600 E. Grand Ave., Chicago).

Ausra Stasiūnaitė (mezozopranas), Vilniaus Operos ir baleto teatro solistė, vasario 25 d. 3 val. p. koncertuos Čikagoje, Jaunimo centre. Koncertą rengia Amerikos Lietuvių radijo laida „Visi maloniai kviečiami atsilankyti“.

„Seklyčiai“ reikalingas tarautojas/a. Turi gerai kalbėti lietuviškai ir angliškai, mokėti dirbti kompiuteriu. Kreipkitės tel. 773-476-2655.

Ar pastebėjote pakilę iš ryto, kad saulė skaitesinė, dangus žydras? Ar pagalvojote, kodėl? Garsioji pianistė Mūza Rubackytė atskrido į Čikagą! Jos vienintelis recitalis tautiečiams, skirtas dviejų genijų – M. K. Čiurlionio ir L. van Beethoveno jubiliejams – įvyks šį seštdienį, sausio 13 d., 7:30 val. v. Maria aukštesniosios mokyklos saleje, 6727 S. California. Bilietai – „Seklyčioje“, 2711 W. 71 St. Bilietų užsakymas tel. 708-386-0556. Visus kviečia recitalo remėjai – informacinė radijo laida „Studija R“, transliuojama 1080 AM banga.

Išėjus naujam imigracijos įstatymui, kyla daug klausimų. JAV LB Socialinių reikalų taryba rengia susitikimą su imigracijos advokatu Diego Bonesatti, kuris vyks šį ketvirtadienį, sausio 11 d., nuo 6 iki 9 val. v. „Seklyčioje“. Taip pat dalyvaus ir advokatas Algimantas Keželis.

Kunigo Arvydo Žygo „Premijinis teviške“ įvyks sausio 13 d., seštdienį, Cicero. Šv. Mišios bus laikomos 4 val. p. p. Šv. Antano bažnyčioje. 5 val. p. p. parapijos saleje – premijinio kunigo Arvydo pagerbimas ir vaišės. Tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti mūsų jauno kunigo šventėje. Vaisiams registruokites, skambindami Metai Gabalienei tel. 708-863-1911.

„[...]Savo rankomis jie laikė apglėbė ne svetimą, ne užgrobtą, o SAVO žemę, jų akys buvo pakeltos į SAVO dangų, o i automatų šūvių jie atsakė skauduodami: Lie-tu-va! Jie krito su šiuo žodžiu lūpose, nenusėdami jį prie Dievo kojų. Nedidele Lietuva šiomis dienomis vėl tapo didele. Ją išskėlė ir išaukštino žuvusiųjų didvyriškumas, dvasios tvirtybė, laisvės meilė. O Lietuva išskėlė ir išaukština savo gynėjų, dar sykį patvirtindama, kad nemirtingumą ir amžiną šlovę suteikia tikrai Tėvynė!...“

– taip prieš dešimt metų su mūsų žuvusiais didvyriais atsisveikino poetas Justinas Marcinkevičius. Prisimindama tuos, kurie, anot poeto, dabar šildosi sužvarbusias rankas prie Amžinosios ugnies kartu su didžiaisiais mūsų tautos vyrais, „Dainava“ rengia religinės muzikos koncertą „Ir šviesa, ir tiesa“. Šį sekmadienį, sausio 14 d., 3 val. p. p. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje mūsų tėvynės gynėjų atminimui skambės M. K. Čiurlionio kantata „De Profundis“, John Rutter „Requiem“, M. Duruflė. L. Abario ir kitų kompozitorių kūriniai. Atvykite ir pabūkite kartu – su mumis, su keturiolika mūsų sesių ir brolių, su visa Lietuva. Bilietai – „Seklyčioje“, vaikams įėjimas – pigesnis.

Poetės Eglės Juodvalkės naujausios knygos sutiktuves „Cukraus kalnas“ yra rengiamas vasario 4 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC. Poetė Eglė Juodvalke yra pagarsėjusi kaip originali menininkė. „Cukraus kalnas“ yra trečioji neįtrauktai maštančios poetės knyga.

LIETUVOS VAIKAMS – 56,365 DOL. PARAMA

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas 2000 metų gruodžio mėnesį į Lietuvą išsiuntė 56,365.00 dol. – tai Amerikos lietuvių suaukoti pinigai šelpiti Lietuvos našlaičius ir vaikus. Šie pinigai – tai šių metų keturių mėnesių – sausio, vasario, kovo ir balandžio parama 1,022 vaikams.

Pinigus Lietuvoje vaikams išdalina patikėtiniai, kurie tais vaikais rūpinasi. Tai – Kaimo vaikų fondas (pirm. Regina Švobienė), Gražina Landsbergienė, kun. L. Dambrauskas, kun. R. Ramašauskas, kun. A. Baniulis ir kun. Gražulis, seselė Jūratė Plokytė. Komitetas neremia vaikų, gyvenančių vaikų namuose ir internatuose, nes juos išlaiko valdžia. Komitetas remia tik vaikus – našlaičius, kurie gyvena šeimose – pas senelius, tetas, dedes ar svetimus žmones. Lietuvos vaikai ir jų globėjai yra labai dėkingi Amerikos lietuviams už paramą, kuri padeda tiems vaikams apsiginti ir eiti į mokyklą.

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas sudaro: Birutė Jasaitienė, Irena Kairytė, Albinas Smolinskas, Dana Bazis, dr. Alina Domanskienė, Jeanne S. Dorr, Regina Jautokaite, Irena Kazlauskienė, Teresė Landsbergienė, Gražina Liautaud, Nijolė Maskaliūnienė, Vanda Prunskienė, dr. Edmundas Ringus, Aldona Šmulskienė, Regina Smolinskienė, Juozas Užupis ir Sigutė Užupienė. Šis komitetas yra tik „rankos“, kurios gautas Amerikos lietuvių aukas persiunčia Lietuvon ir perduoda jas patikėtiniams, kurie tuos pinigus išdalina vaikų globėjams. Komitetas yra dėkingas Amerikos lietuviams už patikėjimą ir aukas Lietuvos vaikams.

Birutė Jasaitienė

„Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto globojami vaikai Prienų rajono mokykloje.

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SAUSIO 13-JI

1991 m. sausio mėn. 13 d. viso pasaulio lietuvių sukrėtė liūdna žinia, kad rusų komunistų kariuomenė ruošia naują okupaciją. Tankai traukė nekalts žmones, susirinkusius prie TV bokšto ginti savo laisvės. Gynėjų ginklai buvo: maldos Aukščiausiam, kad gelbėtų Lietuvą ir lietuvių tautinę-patriotinę dainą. Priešas, nužudęs 14 jaunuolių ir šimtus sužeidęs – pasitraukė. Lietuvos laisvė buvo išsaugota. Daugelis tą įvykį laiko stebuklu. Reikia pripažinti, kad maldos yra galingas ginklas, kurį Dievas pripažįsta ir padeda.

Jau dešimt metų praejo nuo to tragiško įvykio. Lietuva liko laisva ir nepriklausoma valstybė, tačiau pergyvenanti daug materialinių ir dvasinių sunkumų. O juk galėjo suklestėti ir materialinis gyvenimas per tokį ilgą laikotarpį! Gal Dievo laiminanti ranka pavargę. Jis pamatė, kad tas pareikštas prieš 10 metų dekingumas žymiai susilpnėjo, dvasinis gyvenimas sumenkėjo ir tautiškumą pakeitė pasauletiškas bei valstybiškumas. Kad viskas pasikeistų į gerąją pusę, reikia dvasinės stiprybės, kokia buvo prieš dešimt metų. Jei taip įvyktų, tai būtų pats vertingiausias prisiminimas Sausio 13-os aukų ir prieš tai kovojusių partizanų.

Redaktorius

MINTYS PAGALVOJIMUI

New Yorke buvo toks atsimintinas atsitikimas: vienas turtingas kontraktoriaus apsiėmė pastatyti miesto kalėjimą, vadinamą Tombs. Jis tai padarė. Buvo gana gabus verslininkas ir jo metinė apyvarta siekdavo pusės milijono dolerių. Tačiau vienu metu jam atsirado finansinių sunkumų. Jis suklautojo vertybių popierius, siekiančius 2,000 dol. ir buvo nuteistas kalėjimui. Pasodino jį į tą patį kalėjimą, kurį jis prieš kiek laiko buvo pastatęs.

– Kai stačiau šį kalėjimą, – kalbėjo jis, – niekada negalvojau, kad galėčiau būti jo įnamiu, o štai uždarė ir mane čia... Tikrai nelaimingas atsitikimas!

Tačiau iš tikrųjų, tai ne atsitiktinis nelaimingas įvykis, o skaudus nusikaltėlio kelias. Kiekvienas žmogus, kuris papildo mirtingą nuodėmę, pastato sau kalėjimą, į kurį save uždaro, ne kūnu, o savo siela. Pats sau užsideda amžinos nelaimės pančius. Ne kartą žmogus jaučia tai, gal net norėtų jais nusikratyti, bet juo toliau, tuo jo valia darosi silpnesnė ir tuo sunkiau jam bėra ištrukti iš savo paties pastatytą kalėjimą. Pavyzdžiui, girtuoklis dažnai jaučia susipanciojęs savo paties blogu įpročiu, o jau nebeturi reikiamos jėgos pakilti. Tik didelio ryžto žmonės įstengia pasitaisyti.

Prelatas dr. J. Prunskis

KUČIOS

Šventa naktis. Ant mano kūčių stalo Dievulio duona Ir... lėkščių eilė Kiekvienoje – Pušies žalia šakelė, – Lyg žydinti Baltos žiemos gelė.

Karti tyla, Net ašaros sustingo, – Pavirto nebyliais ledais. O širdį mano Ilgeselis bado Su tų pušies šakų Žaliais spygliais... Ne sapnas tai, – Atbundanti zvaigždėlė Man tiesia spindulį Pro langą dovanų... Kur mano Tolimų namų švieselė?... Apgaubki, Angele, Ją po sparnu.

Grazina Ragalavičienė

DIEVULIS PADĖJO (Kaledų pasaka) (Pabaiga)

– Sustok, mažyte, ir nebijok manęs! Aš žinau tavo nelaimę ir noriu tau padėti.

Danutė atsigrėžė. Išsyk ji krūptelėjo ir išsigando išvydusi čia pat jai niekur nematytą poną, bet aprimo, kai tas vėl prakalbėjo:

– Mažytis Dievulis mane siunčia pas tave. Parvešiu gydytoją tavo mamytę. Gyvenai visai netoli. Sek mane, tu man reikalinga: važiuojant su gydytoja parodysi kelią į savo namus.

Neilgai trukus apie mamytę jau triūsė senukas gydytojas. Jis tam tikra adata durė jai į abi rankas. Davė vaistų gerti ir vaikams pasakė:

– Jūsų motulė dar bus galima išgelbėti. Bet kad tik kiek, jau būtų buvę per vėlu...

Gerasis ponas pasirūpino, kad gydytojos ir vėliau, kiek kartų bereikės, patikrintų ligonės sveikatą.

O vėl ir dar taip atsitiko, jog net gražiai papuošta eglutė nužugė vaikus tarsi iš paties dangaus. Ją įtaisė tas pats nežinomas geradaris. Negana to, vėliau nupirko abiem vaikams ir po naujus, dailius drabužėlius ir šiaip nuolatos rūpinosi jais visais trimis. Jis, taip dirbdamas, rado ir savo sielai didelę paguodą.

Matant tokį dalyką, angelėlio veidas žibėjo iš džiaugsmo visu vidurdienio saulės skaisnumu. Jo pasirinktas uždavinys atrodė jam pilnai pavykęs. Todėl, nieko nebelaukęs, vieną giedrą žiemos naktį jis išskėlė savo sparnelius, pasikėlė į aukštybes ir taip sugrįžo į Galvijų Viešpaties rūmus.

Vanda Frankienė

PADĖKOS DIENA

Mano Padėkos diena buvo labai smagi. Dieną praleidau pas močiutę. Ten buvo mano pusbrolis ir pussešerė. Močiutė ir teta pagamino daug patiekalų: iškepė kalakutą, šparagų, ryžių, duonos. Padėkos diena yra prasminga šventė!

Viktorija Miliūnaitė

Padėkos diena yra viena mėgstamiausių mano švenčių. Tada gali daug valgyti ir praleisti dieną su šeima. Šią Padėkos dieną aš važiuoju pas savo tetą ir ten susitikau su savo pusbroliais ir pussešerėmis, seneliais. Mes valgėme

Poetė Marija Aukštaitė

daug skanaus maisto, buvo didelis kalakutas ir kugelio. Buvo labai smagu praleisti visą dieną su savo šeima.

Julija Vallee

Abi Lemonto Maironio lit. m-las 8 sk. mokinės. („Žingsniai į pasaulį“).

ciulba, klykia, karkia ar cypsi? Už visus teisingus atsakymus skiriamą 10 t., o už dalinius atsakymus – 5 t. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

GALVOSŪKIS NR. 31 ATSAKYMAI

Jam, tam Olis (pavardė), Micė (katės vardas), koja, akylėti (darytis akylam), Domas (vardas). Gali būti ir kiti žodžiai.

GALVOSŪKIO NR. 32 ATSAKYMAS

Ko jaunas neišmoksi, to senas nežinosi.

GALVOSŪKIO NR. 33 ATSAKYMAS

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Naujojo Testamento branduolį sudaro keturios knygos – evangelijos (gr. geroji naujiena), skelbiančios pasauliui gerąją naująją apie Jėzų Išganytoją.

GALVOSŪKIO NR. 34 ATSAKYMAS

Šeiminkės tikriausiai mano, jog padėkliukas dedamas tam, kad neliktų vandens žiedelio ant stalo. Deja, senosiose smulkėse, kuriose dažniausiai šeiminkavo vyrai, sušlapęs stalas problemų nekėlė. O iš padėkliukų pardavėjas galėjo žinoti, kiek bokalų alaus išgėrė lankytojas.

GALVOSŪKIO NR. 35 ATSAKYMAI

A. Degtuko istorija prasideda su fosforo atradimu, tai atliko 1669 m. Henning Brandt. Praslinkus 100 m, buvo pradėtas vartoti fosforas, gaminant degtukus. 1810 m. degtukus gamino Caniard de Latour. 1827 m. degtukus patobulino anglų vaitininkas John Walker. 1831 m. tobulesnį degtuką sukūrė prancūzas Charles Sauria. 1870 m. degtukų nuodingumą pašalino švedai. Iki 1930 m. Lietuvoje buvo 5 degtukų fabrikai (L.E. 4-404-405). **B. Karalienė Jadvyga**, išgyvenusi su Jogaila 12 m., numirė. Tuomet ji buvo 24 m. amžiaus, o Jogaila 48 m. (V. Sruogienės „Lietuvos istorija“, 182 p.). **C. Golfo** srovė prasideda nuo Brazilijos rytinio pakraščio, tada teka per Karibų jūrą, Meksikos įlanką ir nuo Floridos pasisuka Atlante į šiaurės rytus (Iliustr. World E. p. 758, N.Y., 1966). **D. Šv. Rašte** žodis **Abba** reiškia malonybinių tėvo pavadinimą: Tėte, Papa, Dady. Žodis **Manna** reiškia **duona**, bet pažodžiui verčiant: „Kas tai yra?“ (Išėjimo 16:15). **E. Žmonės** yra nuomonė, kad iš gyvulių kvailiausias yra asilas, o gudriausias: delfinas, šuo, lapė.

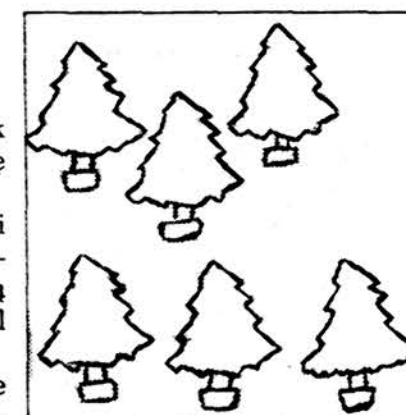
LINKSMIAU

Saulius: – Kuris tavo šunies vardas? Paulius: – Nežinau, jis man nesako.

– Ką reikia daryti, kad šuo negulėtų po stalu? – Nupjauti stalo kojas.

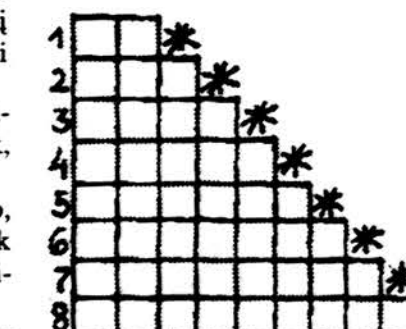
– Išvardink man keturis namininius gyvūnus, – prašo mokytoja. – Šuo ir trys šuniukai, – greitai atsako Pauliukas.

GALVOSŪKIS NR. 51

(Piešinėliai). Matote nupieštas 6 eglutes. Penkios panašios, viena skirtinga. Apibrėžkite ją. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 52

(Brėžinėlis). Į šį kalėdinį laiptazodį įrašykite žodžius pagal duotus nurodymus: 1. Kas sprendžia šį laiptazodį? 2. Kiek dienų trunka Kalėdų šventės? 3. Koks medis puošiamas Kalėdų šventėms? 4. Ko, paprastai, nevalgoma per Kučias? 5. Ką atneša Kalėdų senelis? 6. Kaip vadinamas laikotarpis prieš Šv. Kalėdas? 7. Miestas, kurį svajoja lankyti viso pasaulio katalikai? 8. Miestelis, kur gimė Jėzus? (5 t.). Sudarė 8 klases mokinius Virmantas Petruškevičius iš Kauklių kaimo, Pasvalio rajono.

GALVOSŪKIS NR. 53

Sugalvokite tris ar keturis tokius veiksmažodžius, kurie esamojo laiko šaknyje turėtų ilgąjį balsį, o būtojo kartinio laiko šaknyje – trumpąjį. Pavyzdys: Kyla – kilo. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 54

Kur gimė Jėzus? (5 t.).

GALVOSŪKIS NR. 55

A. Kas valdovui Vytautui Didžiajam siuntė karališką vainiką? **B. Kokie** buvo valdovo Vytauto žmonių vardai? **C. Išvardinkite** bent tris paukščių vardus, kurie nemoka skristi? **D. Iš kur** kilo žodis „pypkė“? **E. Kurio** balsu apsirėškia jūrų erelis „osprey“? Ar jis

Skelbimai

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skraiai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-287-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

773-585-9500